

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

2026 YILI KURUMSAL

MALİ DURUM VE BEKLENTİLER RAPORU

TEMMUZ 2026

Giriş

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 30 uncu maddesinde, genel yönetim kapsamındaki idarelerin, ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacakları hükme bağlanmıştır.

Söz konusu düzenleme ile kamu hizmetlerinin yürütülmesinde ve bütçe uygulamalarında mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin artırılması ve kamuoyunun kamu idareleri üzerindeki genel denetim ve gözetim fonksiyonunun gereği şekilde gerçekleştirilmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasında yer alan Başkanlığımızın yılın ilk altı aylık dönemine ilişkin bütçe uygulama sonuçlarının, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile yapılması planlanan faaliyetlerinin yer aldığı “2026 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu” kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Tablolar ve Grafikler

Tablolar:

1. Tablo: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Ödenekleri
2. Tablo: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Harcamaları
3. Tablo: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Ödenek ve Harcamaları
4. Tablo: Personel Giderlerinin Aylar Harcama Karşılaştırması
5. Tablo: Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması
6. Tablo: Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması
7. Tablo: Cari Transferlerin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması
8. Tablo: Sermaye Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması
9. Tablo: Sermaye Transferlerinin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması
10. Tablo: Borç Verme Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması

Grafikler:

1. Grafik: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Ödeneklerinin Dağılımı (Yüzde)
2. Grafik: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Harcamalarının Dağılımı (Yüzde)
3. Grafik: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Ödenek ve Harcamaları
4. Grafik: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Ödenek ve Harcamalarının Dağılımı (Gerçekleşme Yüzde)
5. Grafik: Personel Giderleri Ödenek ve Harcama
6. Grafik: Personel Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı
7. Grafik: Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Harcama Dağılımı
8. Grafik: Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı
9. Grafik: Mal ve Hizmet Alımı Giderlerinin Harcama Dağılımı
10. Grafik: Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı
11. Grafik: Cari Transferler Harcama Dağılımı
12. Grafik: Cari Transferlerin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı
13. Grafik: Sermaye Giderleri Ödenek ve Harcama
14. Grafik: Sermaye Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı
15. Grafik: Sermaye Transferleri Ödenek ve Harcama
16. Grafik: Sermaye Transferlerinin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı
17. Grafik: Borç Verme Ödenek ve Harcama

İçindekiler

Giriş	3
Tablolar ve Grafikler	4
1. 2026 YILI OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI.....	6
1.1. Bütçe Ödeneklerinin Dağılımı	6
1.2. Bütçe Harcamalarının Dağılımı	7
1.3. Bütçe Ödenek ve Harcamaları Dağılımı	8
1.3.1. (01) Personel Giderleri Ödenek-Harcama Dağılımı	9
1.3.2. (02) Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Ödenek-Harcama Dağılımı	10
2.1.1. (03) Mal ve Hizmet Alımı Giderleri Ödenek-Harcama Dağılımı	11
2.1.2. (05) Cari Transferler Ödenek-Harcama Dağılımı	12
2.1.3. (06) Sermaye Giderleri Ödenek-Harcama Dağılımı	13
2.1.4. (07) Sermaye Transferleri Ödenek-Harcama Dağılımı	14
2.1.5. (08) Borç Verme Ödenek-Harcama Dağılımı	15
3. 2026 YILI BİRİMLERİN GERÇEKLEŞME VE BEKLENTİLERİ	16
3.1. 2025 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Gerçekleşmeler	16
3.1.1. Faaliyetler	16
3.1.2. Projeler	22
3.1.3. Mevzuat Çalışmaları	27
3.2. 2025 Yılı Temmuz-Aralık Dönemi Beklentiler	30
3.2.1. Faaliyetler	30
3.2.2. Projeler	34
3.2.3. Mevzuat Çalışmaları	37
4. EKLER	39

1. 2026 YILI OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

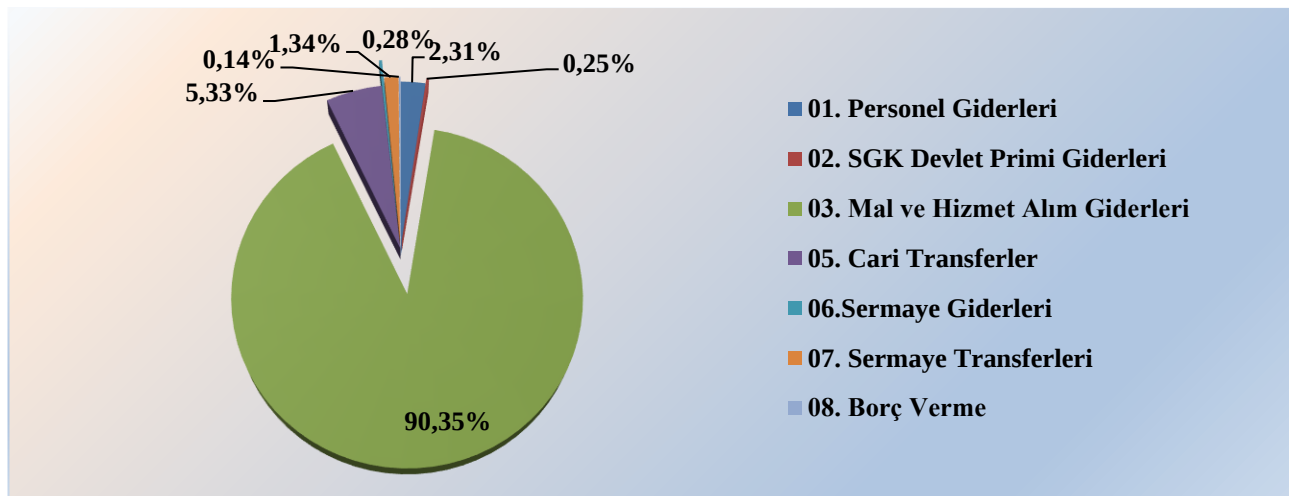
2026 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Başkanlığımız bütçesine 7.216.337.739TL toplam ödenek tahsis edilmiştir. Bu ödeneğin 2026 yılı Ocak-Haziran dönemi itibarıyla 5.589.694.961TL'si harcanmış olup, ödenek harcama oranı %77,46 olarak gerçekleşmiştir.

1.1. Bütçe Ödeneklerinin Dağılımı

Başkanlığımız ödeneklerin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyinde bütçe içerisindeki paylarına bakıldığında; 03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri tertibinin %90,35 oran ile bütçe içerisindeki payının en fazla olduğu ve 08. Borç Verme tertibinde bulunan ödeneğin ise %0,14'lik bütçe payı ile en az olduğu görülmektedir.

Bütçe Tertibi	2026 Başlangıç Ödeneği	2026 Revize Ödeneği	Bütçe İçerisindeki Payı (%)
01. Personel Giderleri	167.979.000	167.019.000	2,31%
02.SGK Devlet Primi Giderleri	17.386.000	17.896.000	0,25%
03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	226.918.000	6.519.885.739	90,35%
05.Cari Transferler	24.711.000	384.711.000	5,33%
06. Sermaye Giderleri	20.000.000	20.000.000	0,28%
07.Sermaye Transferleri	96.376.000	96.376.000	1,34%
08. Borç Verme	10.000.000	10.000.000	0,14%
TOPLAM	563.370.000	7.216.337.739	100%

Tablo 1: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Ödenekleri

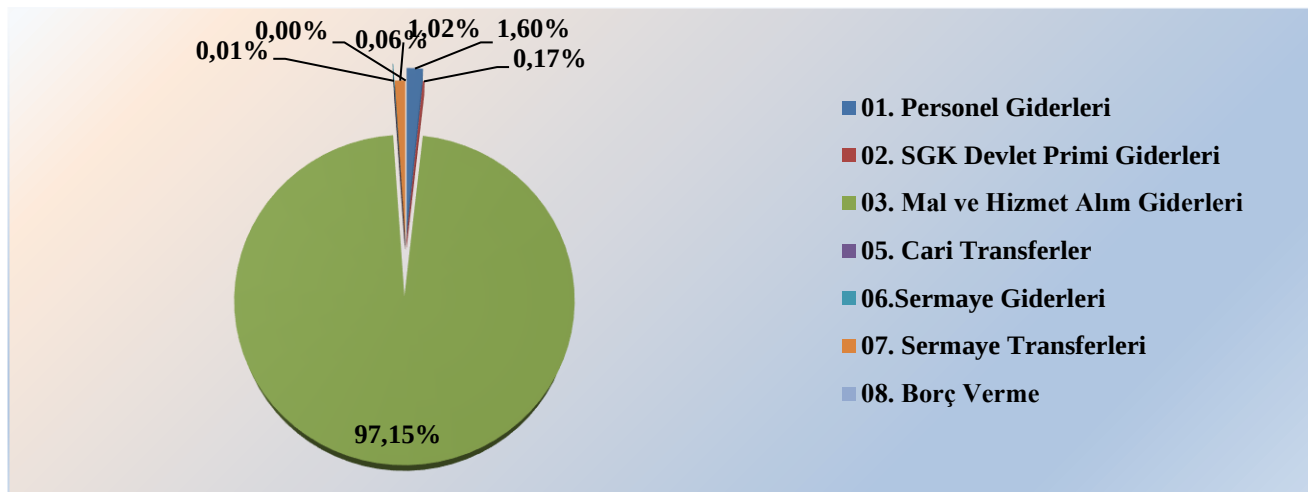
Grafik 1: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Ödeneklerinin Dağılımı (Yüzde)

1.2. Bütçe Harcamalarının Dağılımı

Başkanlığımız harcamalarının ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyinde harcamalar içerisindeki paylarına bakıldığında; 03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri tertibinin %97,15 oran ile harcamalar içerisindeki payının en fazla olduğu ve 01. Personel Giderleri tertibinin ise %1,60 oran Mal ve Hizmet Alım Giderlerinden sonra en fazla paya sahip olduğu görülmektedir.

Bütçe Tertibi	Harcama Tutarı	Harcamalar İçerisindeki Payı (%)
01. Personel Giderleri	89.436.891	1,60%
02. SGK Devlet Primi Giderleri	9.312.168	0,17%
03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.430.440.363	97,15%
05. Cari Transferler	401.460	0,01%
06. Sermaye Gideri	3.106.567	0,06%
07. Sermaye Transferleri	56.997.512	1,02%
08. Borç Verme	0	0%
TOPLAM	5.589.694.961	100

Tablo 2: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Harcamaları

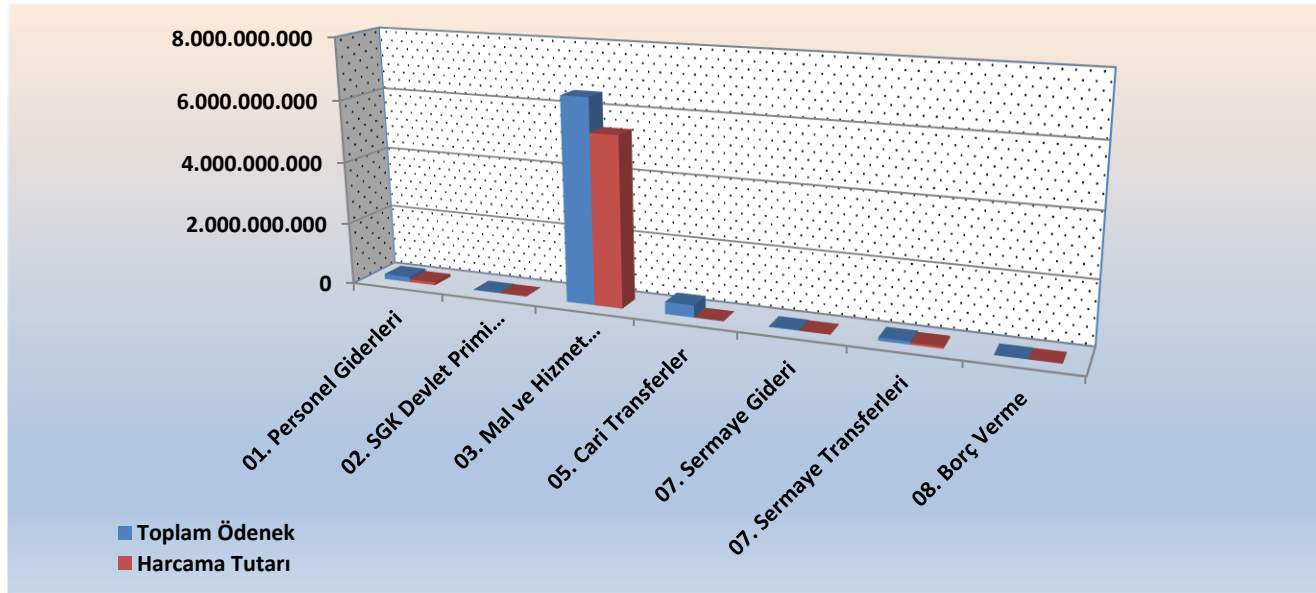
Grafik 2: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Harcamalarının Dağılımı (Yüzde)

1.3. Bütçe Ödenek ve Harcamaları Dağılımı

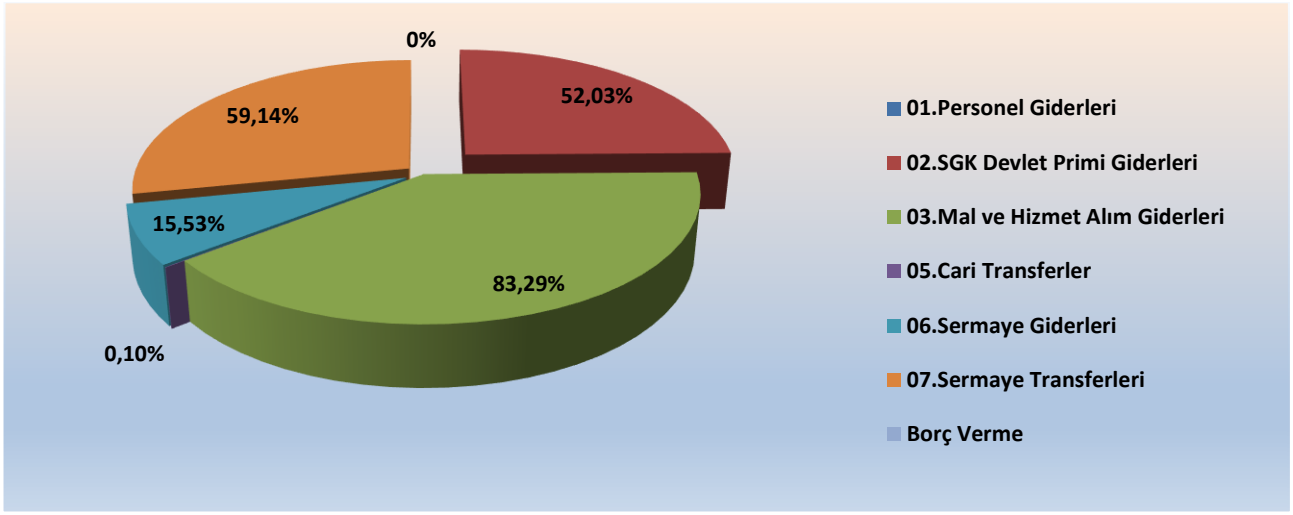
Başkanlığımız harcamalarının ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyinde bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarına bakıldığında; 03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri tertibinde %83,29 oran ile en fazla gerçekleşme olduğu ve 07. Sermaye Transferler tertibinde ise %59,14 oran ile Personel Giderlerinden sonra en fazla gerçekleşme olduğu görülmektedir.

Bütçe Tertibi	Toplam Ödenek	Harcama Tutarı	Gerçekleşme Oranı (%)
01. Personel Giderleri	167.019.000	89.436.891	53,54%
02.SGK Devlet Primi Giderleri	17.896.000	9.312.168	52,03%
03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	6.519.885.739	5.430.440.363	83,29%
05. Cari Transferler	384.711.000	401.460	0,10%
06. Sermaye Giderleri	20.000.000	3.106.567	15,53%
07. Sermaye Transferleri	96.376.000	56.997.512	59,14%
08. Borç Verme	10.000.000	0	0%
TOPLAM	7.216.337.739	5.589.694.961	77,45%

Tablo 3: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Ödenek ve Harcamaları

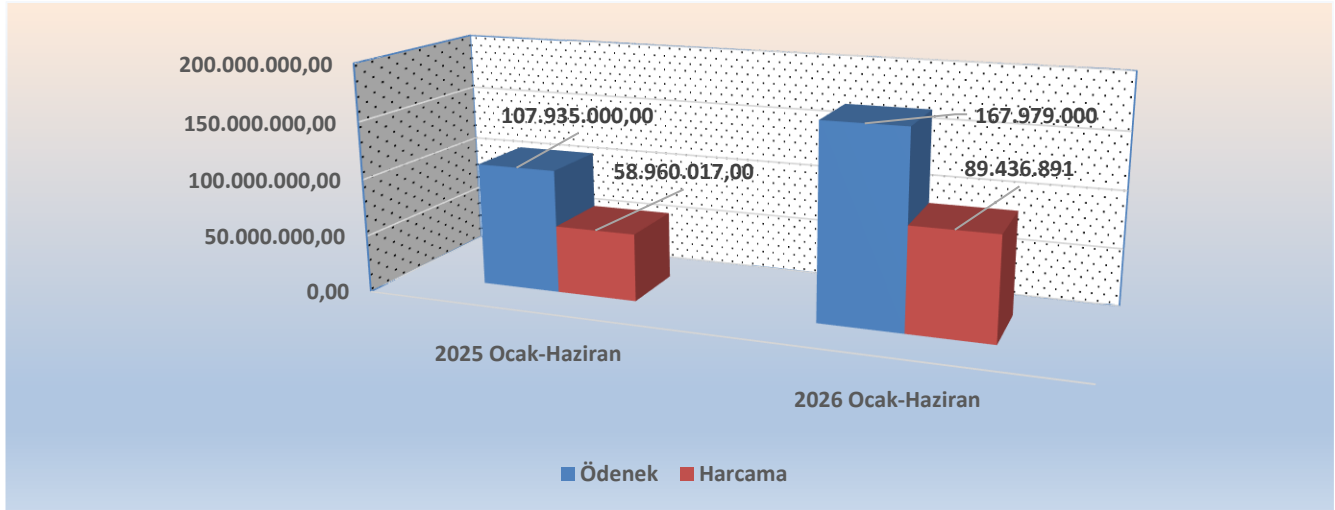
Grafik 3: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Bütçe Ödenek ve Harcamaları

Grafik 4: 2026 Yılı Ekonomik Sınıflandırmanın Birinci Düzeyinde Toplam Bütçe Ödeneği ve Harcamalarının Dağılımı (Gerçekleşme Yüzde)

1.3.1. (01) Personel Giderleri Ödenek-Harcama Dağılımı

Başkanlığımız bütçesinde Personel Giderleri tertibine 167.979.000TL ödenek ayrılmış ve 89.436.891TL'si harcanmış olup, bu harcama 2026 yılı personel ödeneğinin %53,54'ünü oluşturmuştur.

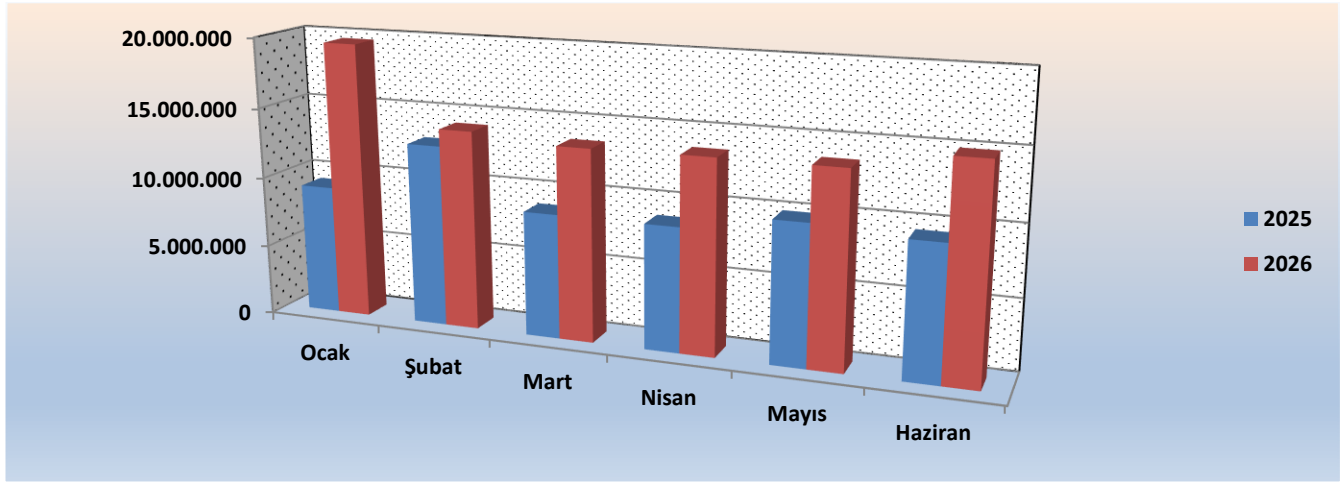

Grafik 5: Personel Giderleri Harcama Dağılımı

Personel Giderleri harcamalarında personel sayısındaki değişkenlik ile maaş artışlarına paralel olarak yıllar aylar itibariyle artış gerçekleşmiştir. Yılsonuna kadar artışın aylar itibariyle devam etmesi beklenmektedir.

Personel Giderleri						
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
2025	9.193.678	12.869.439	8.806.248	8.776.043	9.885.996	9.428.613
2026	19.590.529	14.082.267	13.556.533	13.645.605	13.648.846	14.913.111

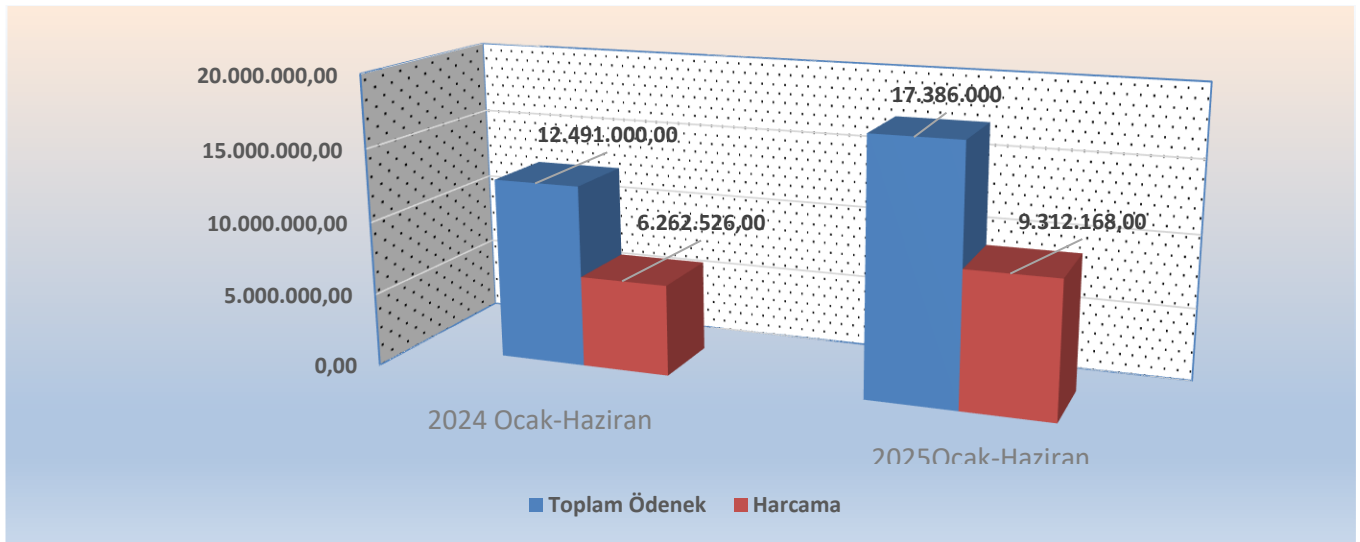
Tablo 4: Personel Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması

Grafik 6: Personel Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı

1.3.2. (02) Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Ödenek-Harcama Dağılımı

Başkanlığımız bütçesinde Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri tertibine 17.386.000TL ödenek ayrılmış ve 9.312.168TL'si harcanmış olup, bu harcama 2026 yılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri ödeneğinin %52,03'ünü oluşturmuştur.

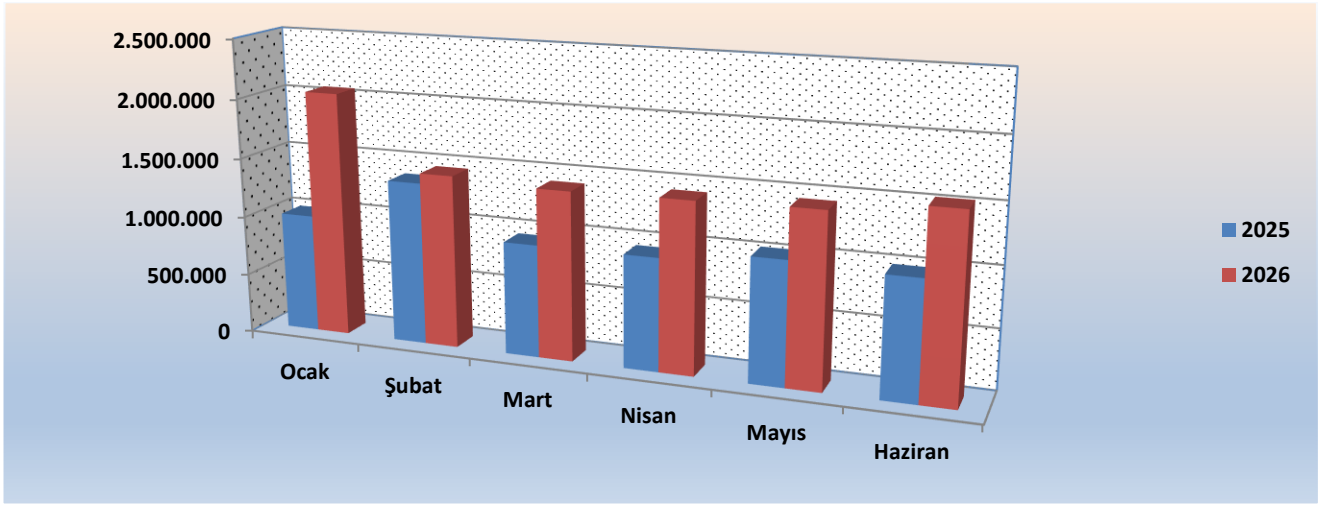

Grafik 7: Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Harcama Dağılımı

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri harcamalarında personel sayısındaki değişkenlik ile maaş artışlarına paralel olarak aylar itibariyle artış gerçekleşmiştir. Yılsonuna kadar artışın aylar itibariyle devam etmesi beklenmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri						
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
2025	997.844	1.365.029	941.687	940.656	1.026.707	990.603
2026	2.055.571	1.449.437	1.408.804	1.422.194	1.439.832	1.536.330

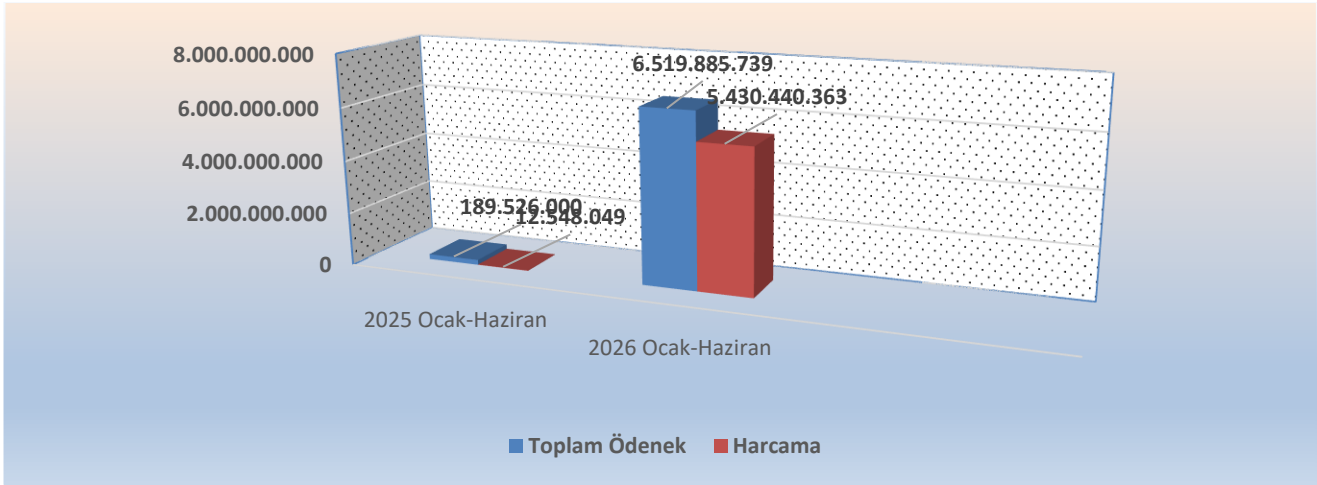
Tablo 5: Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması

Grafik 8: Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı

1.3.3. (03) Mal ve Hizmet Alımı Giderleri Ödenek-Harcama Dağılımı

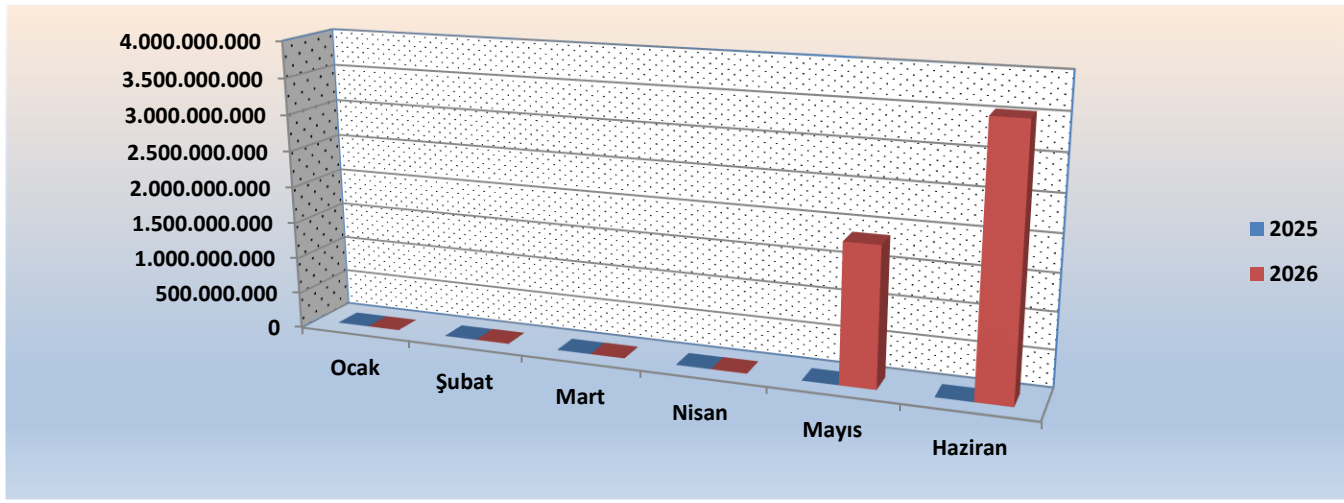
Başkanlığımız bütçesinde Mal ve Hizmet Alımı Giderleri tertibine 6.519.885.739TL toplam ödenek ayrılmış ve 5.430.440.363TL'si harcanmış olup, bu harcama Mal ve Hizmet Alımı Giderleri ödeneğinin %83,29'unu oluşturmuştur.

Grafik 9: Mal ve Hizmet Alımı Giderlerinin Harcama Dağılımı

Mal ve Hizmet Alımı Giderleri						
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
2025	860.593	1.531.192	2.645.017	1.456.889	3.173.720	1.604.309
2026	445.005	4.455.938	3.639.291	4.579.388	1.877.721.027	3.539.599.714

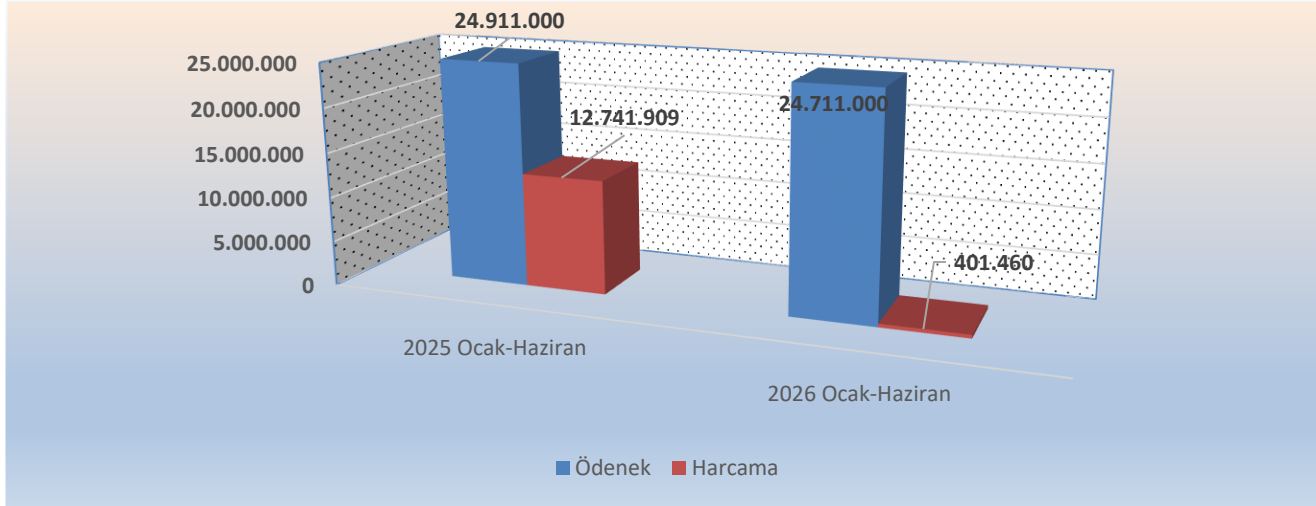
Tablo 6: Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması

Grafik 10: Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı

1.3.4. (05) Cari Transferler Ödenek-Harcama Dağılımı

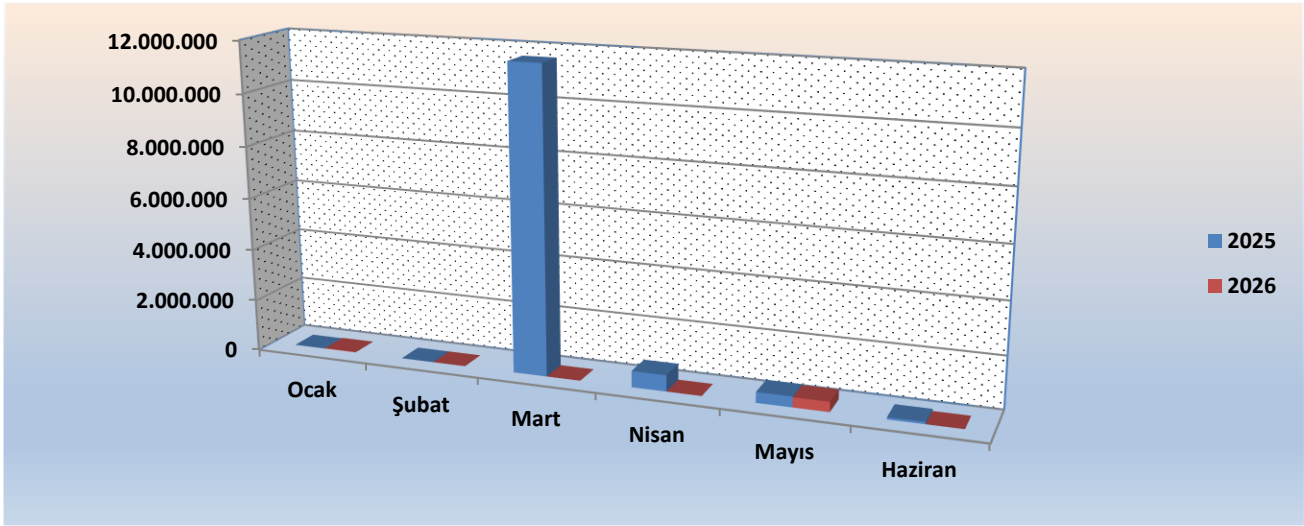
Başkanlığımız bütçesinde Cari Transferler tertibine 24.711.000TL ödenek ayrılmış ve 401.460TL'si harcanmış olup, bu harcama Cari Transferler ödeneğinin %0,10'unu oluşturmuştur.

Grafik 11: Cari Transferler Ödenek ve Harcama

Cari Transferler						
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
2025	-	-	11.626.741	623.167	412.000	-
2026	18.460	-	-	-	383.000	-

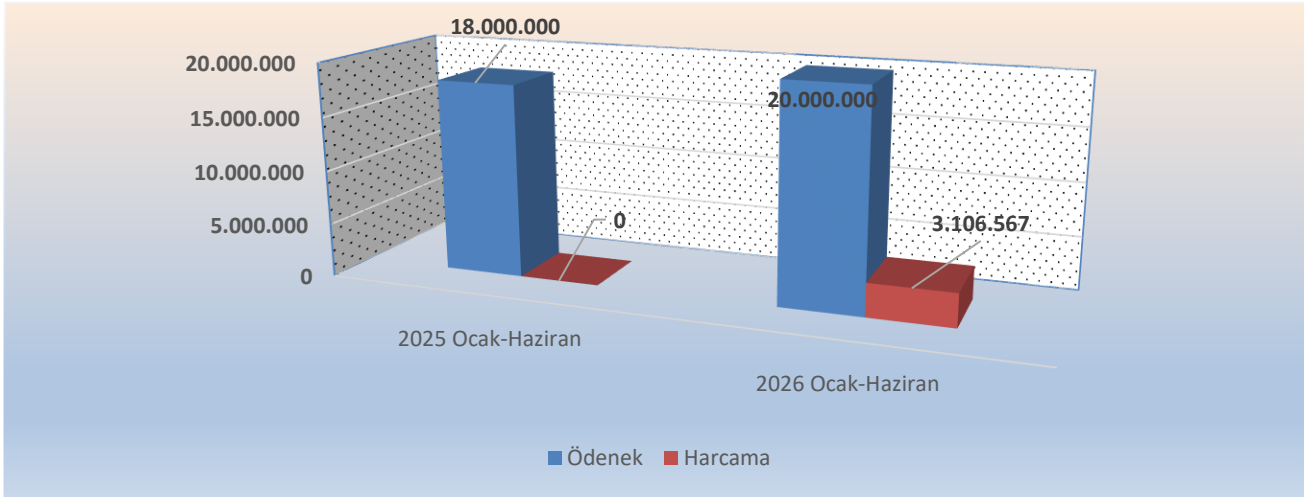
Tablo 7: Cari Transferlerin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması

Grafik 12: Cari Transferlerin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı

1.3.5. (06) Sermaye Giderleri Ödenek-Harcama Dağılımı

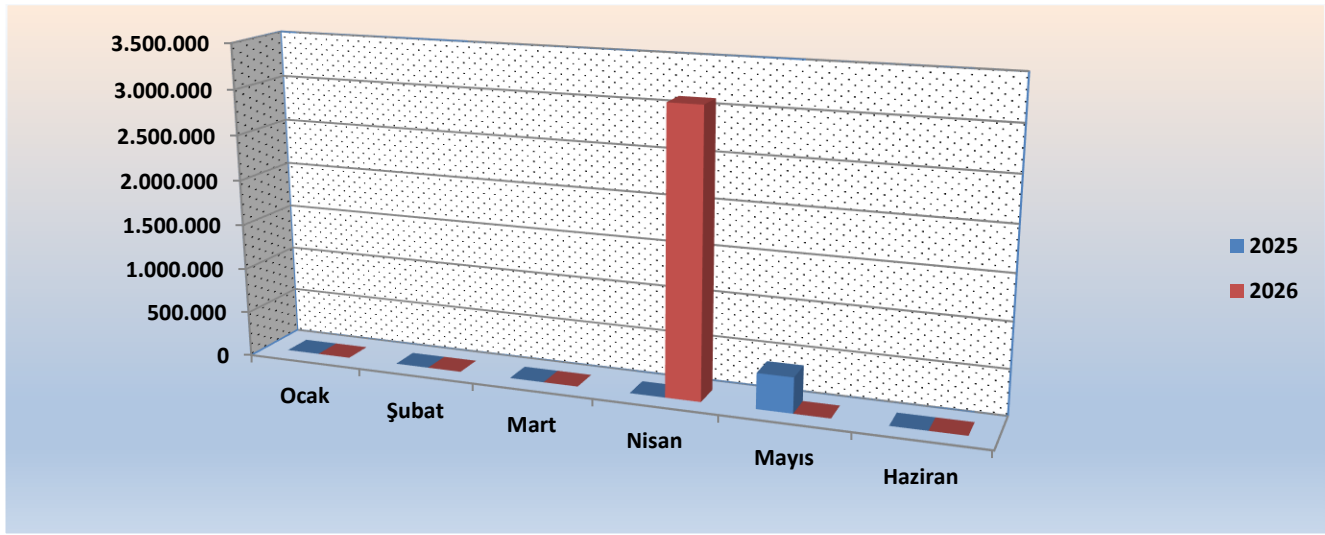
Başkalık bütçesinde Sermaye Giderleri tertibine Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programında yer alan 2 adet projeye ilişkin toplam 20.000.000 TL ödenek öngörülmüştür. Öngörülen bu ödenekten 2026 yılının ilk üç ayından harcama yapılmamıştır.

Grafik 13: Sermaye Giderleri Ödenek ve Harcama

Sermaye Giderleri						
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
2025	-	-	-	-	390.000	-
2026	-	-	-	3.106.567	-	-

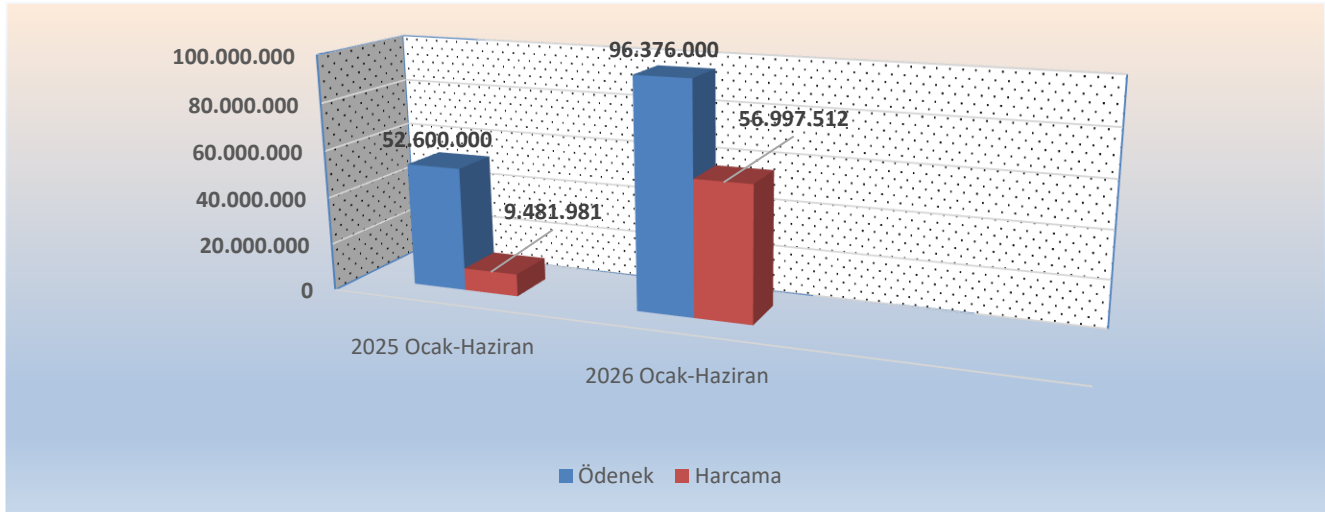
Tablo 8: Sermaye Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması

Grafik 14: Sermaye Giderlerinin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı

1.3.6. (07) Sermaye Transferleri Ödenek-Harcama Dağılımı

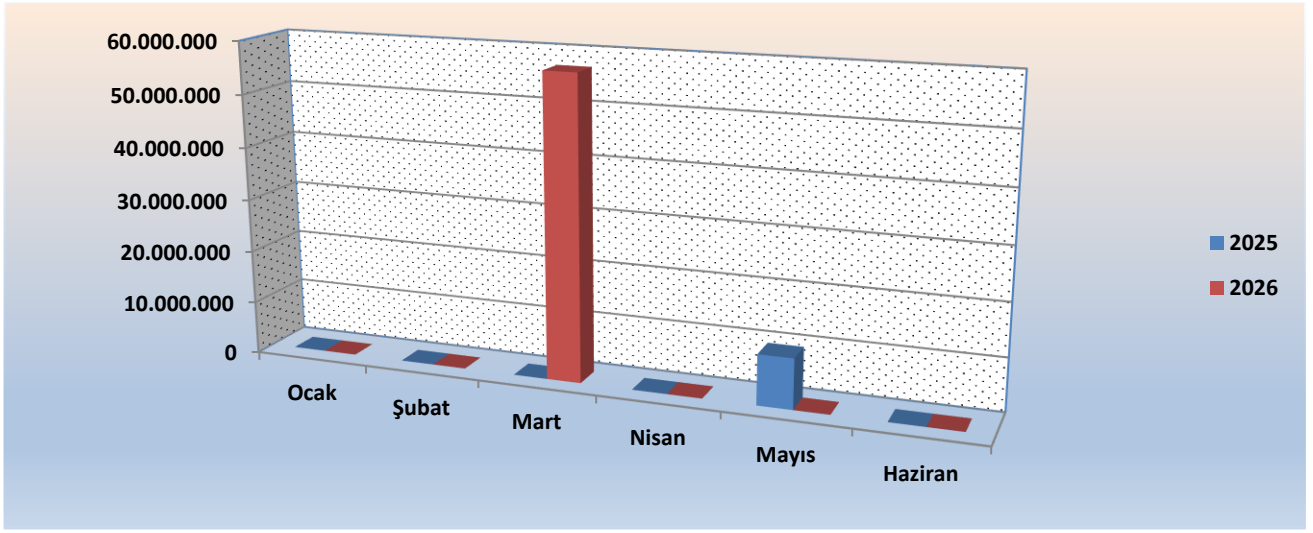
Başkanlık bütçesinde Sermaye Transferleri tertibine 96.376.000 TL ödenek ayrılmış ve ayrılan ödenekten 56.997.512 TL harcama harcanmış olup, bu harcama Sermaye Transferleri ödeneğinin %59,14'ünü oluşturmuştur.

Grafik 15: Sermaye Transferleri Ödenek ve Harcama

Sermaye Transferleri						
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
2025	-	-	-	-	9.481.981	-
2026	-	-	56.997.512	-	-	-

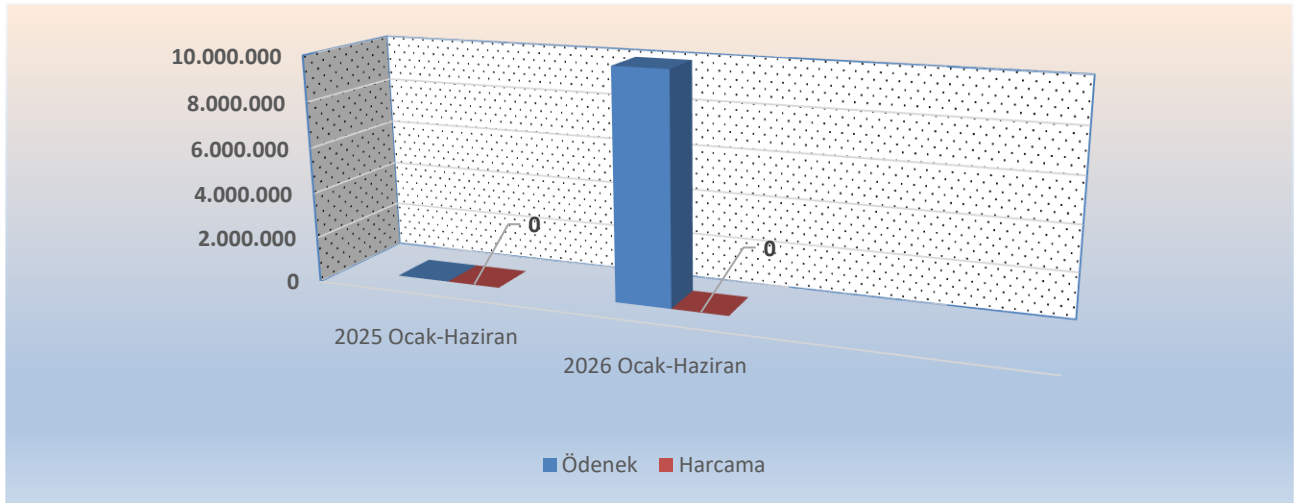
Tablo 9: Sermaye Transferlerinin Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması

Grafik 16: Sermaye Transferlerinin Aylar İtibariyle Harcama Dağılımı

1.3.7. (08) Borç Verme Ödenek-Harcama Dağılımı

Başkanlık bütçesinde Borç Verme tertibine 10.000.000 TL ödenek ayrılmış ve ayrılan ödenekten 2026 yılının ilk altı ayı harcama yapılmamıştır.

Grafik 17: Borç Verme Ödenek ve Harcama

Borç Verme						
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran
2025	-	-	-	-	-	-
2026	-	-	-	-	-	-

Tablo 10: Borç Verme Aylar İtibariyle Harcama Karşılaştırması

2. 2026 YILI BİRİMLERİN GERÇEKLEŞME VE BEKLENTİLERİ

Başkanlığımız 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kendisine verilen görev ve sorumlulukları Başkan, Başkan Yardımcıları, Daire Başkanlıkları ve Müşavirlikler üzerinden yerine getirmektedir. Mevcut durumda Başkanlığımızda; 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı, 9 Daire Başkanı ve 2 Müşavir bulunmaktadır. Başkanlığımız hizmet birimleri şunlardır:

1. İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı
2. İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı
3. İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı
4. Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı
5. Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı
6. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı
7. Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Dairesi Başkanlığı
8. Strateji ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı
9. Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
10. Hukuk Müşavirliği
11. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

2.1. 2026 Yılı Ocak-Haziran Dönemi Gerçekleşmeler

2.1.1. Faaliyetler

- İkinci Ulusal Katkı Beyanı'nın (2. NDC) hazırlanmasında kullanılan ulusal sera gazı emisyon modelinin altyapı ve kapasitesinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmiştir.
- İDASEP kapsamında yürütülen 2024 yılı izleme süreci tamamlanmış olup, 2024 Yılı İDASEP İzleme Raporu hazırlanmıştır. 2025 yılı izleme süreci devam etmektedir.
- Ülkemizin eş başkanlığını yürüttüğü İklim Kulübü'ne yönelik faaliyetlere devam edilmiştir. Bu kapsamda; İklim Kulübü eş başkanlık sürecine ilişkin sekretarya faaliyetleri yürütülmüş, eş başkanlar ve sekretarya ile başlangıç toplantısı gerçekleştirilmiştir. 24-26 Şubat 2026 tarihlerinde Paris'te düzenlenen İklim Kulübü Stratejik Çalıştay'na katılım sağlanmış; çalıştay kapsamında Kulübün 2026 yılı öncelikleri, çalışma modüllerinin ilerleme durumu, yeşil sanayi desteği ile sanayinin karbonsuzlaştırılmasına yönelik finansman ve teknik destek faaliyetleri değerlendirilmiştir. 25 Haziran 2026 tarihinde gerçekleştirilen İklim Kulübü 6. Üyeler Toplantısı'na katılım sağlanmıştır. Çalışma düzeyindeki toplantılar iki haftada bir düzenli olarak sürdürülmekte olup, Kulübün çalışmalarına ilişkin ulusal koordinasyon faaliyetlerine devam edilmektedir.
- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Konferansı'nın 31. Oturumu (COP31) hazırlıkları kapsamında, Yeşil Sanayileşme öncelikli girişimine ilişkin ulusal ve uluslararası koordinasyon faaliyetleri yürütülmüş; COP31 kapsamında geliştirilmesi öngörülen üst düzey politika çıktılarının hazırlanmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.

- Londra İklim Eylem Haftası kapsamında düzenlenen etkinliklere katılım sağlanmış; ülkemizi ve COP31 Başkanlığını temsilen dokuz farklı etkinlikte konuşmacı olarak yer alınmıştır.
- Paris'te gerçekleştirilen 7. Karbon Azaltım Yaklaşımları Kapsayıcı Forumu (IFCMA) Genel Kurul Toplantısına katılım sağlanmıştır.
- Kolombiya'nın Santa Marta kentinde gerçekleştirilen Fosil Yakıtlardan Geçiş (Transitioning Away from Fossil Fuels-TAFF) Konferansı'na katılım sağlanmış; konferans kapsamında fosil yakıtlardan geçiş sürecine ilişkin uluslararası değerlendirmeler takip edilmiştir.
- Kore Cumhuriyeti'nin Yeosu kentinde düzenlenen Birleşmiş Milletler İklim Haftası (UNFCCC Climate Week 3) kapsamında gerçekleştirilen BMİDÇS Azaltım Çalışma Programı (MWP) 7. Küresel Diyalogu'na katılım sağlanmıştır.
- Bonn'da gerçekleştirilen BMİDÇS 64. Yardımcı Organlar Oturumları'na (SB64) katılım sağlanarak Azaltım Çalışma Programı ile COP31 hazırlık sürecine ilişkin müzakereler takip edilmiştir.
- Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Yönlendirme Komitesi (Steering Committee) Toplantısına katılım sağlanmıştır.
- 2026/1 Sera Gazı Azaltım Çalışma Grubu Toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- Dünya Ozon Günü Etkinlikleri Hatay, Sivas ve Elazığ'da ilkokul öğrencilerinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.
- Organize Sanayi Bölgeleri için F-Gaz Sızıntı Kontrol Uygulamaları Eğitimi ile Teknik Servisler için İklimlendirme ve Soğutma Sektöründe İyi Uygulama Eğitimleri İstanbul'da, Konya ve Adana'da gerçekleştirilmiştir.
- Yasa Dışı Soğutkan Ticaretine Dair Farkındalık Eğitimi ve İstişare Toplantısı Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü ile Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü iş birliğinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.
- Soğutma, İklimlendirme ve Isı Pompası (RACHP) Üretim Sektörlerinde Enerji Verimliliğini Artırma Projesi Toplantısı projeye başvuran firmalar, ulusal ve uluslararası uzmanların katılımı ile İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.
- 25. Ozon Paneli İstanbul'da ulusal ve uluslararası sektör paydaşlarının katılımı ile gerçekleştirilmiştir.
- Bişkek'te gerçekleşen ECA (Europe and Central Asia) Ağ toplantısı ile Viyana'da gerçekleşen ECA Koordinasyon Toplantısı ve Sürdürülebilir Soğutma Forumu'na katılım sağlanmıştır.
- Meslek Yüksekokullarının İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi Programı temsilcilerinin katılımı ile F-gaz Müfredat Çalıştay'ı Ankara'da gerçekleştirilmiş ve çalıştay çıktısı olarak 3 ayrı ders müfredatı önerisi okullara iletilmiştir.
- F-gaz ticaretinde denetimlerin güçlendirilmesi amacıyla gümrük memurlarına dağıtılmak üzere 7 adet gaz tanımlayıcı (identifier) ülkeye getirilmiştir.
- Yaklaşık 482 HFC kontrol belgesi onaylanmıştır.

- Çin’de gerçekleştirilen İklimlendirme Sektörlerinde Doğal Alternatif Teknolojiler konulu toplantıya katılım sağlanmıştır.
- Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı (EKOMVET)/Faaliyet Raporları Merkezi Veri Tabanı (FARAVET) Yazılımlarını Geliştirme Çalışmalarına devam edilmiştir.
- Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sistemi üzerinden 17/05/2014 tarihli ve 29003 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkındaki Yönetmelik kapsamında kalan enerji ve sanayi sektöründeki 1.294 İzleme Planı için işlem tesis edilmiştir. 2025 yılı Raporları nisan 2026 itibariyle Başkanlığa teslim edilmiştir.
- 7552 sayılı İklim Kanunu ile kurulan Karbon Piyasası Kurulunun ilk toplantısı 15 Ocak 2026 tarihinde gerçekleştirilmiş, ayrıca Kurulda temsil edilen kurumların odak noktalarıyla 13 Ocak 2026 tarihinde koordinasyon toplantısı yapılmıştır. Kurul kararları doğrultusunda Türkiye Emisyon Ticaret Sisteminin kapsamı, işleyişi, kapsama alınacak sektör ve tesis kategorileri, 2026 ve 2027 sistem yıllarını kapsayacak pilot uygulama dönemi ile temel tasarım unsurlarına ilişkin çalışmalar ilerletilmiştir.
- ETS’de tahsisatların belirlenmesine yönelik olarak emisyon yoğunluğu temelli ve ürün bazlı kıyas değerlerine dayalı yaklaşım benimsenmiştir. Bu kapsamda kıyas değer metodolojilerinin geliştirilmesi, veri toplama, teknik analiz ve saha çalışmaları yürütülmüş; elektrik, alüminyum ve demir-çelik sektörlerinde seçilen tesislere yönelik inceleme ve değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir. Tesis temsilcileri, doğrulayıcı kuruluşlar ve ilgili paydaşlara yönelik çevrim içi bilgilendirme toplantıları düzenlenmiştir.
- ETS’nin teknik altyapısının oluşturulması amacıyla mevcut Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sisteminin sistemle uyumlaştırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmüştür. Tahsisat Yükümlülük Sisteminin geliştirilmesi, Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi (EPIAŞ) ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ile piyasa işletimine ilişkin teknik koordinasyon, Tahsisat Yükümlülük Sistemi ile İşlem Kayıt Sistemi arasındaki veri akışı ve entegrasyon çalışmaları devam etmiştir.
- Ulusal karbon kredilendirme ve denkleştirme sisteminin oluşturulmasına yönelik olarak mevcut gönüllü karbon piyasası kayıt sisteminin güncellenmesi, ulusal kayıt altyapısının kurulması, karbon kredilerinin üretimi ve kullanımına ilişkin kuralların belirlenmesi, sektörel önceliklerin ve metodolojilerin geliştirilmesi ile doğrulayıcı kuruluşların yetkilendirilmesi ve akreditasyonu konularında teknik ve kurumsal çalışmalar yürütülmüştür.
- Uluslararası iş birliği ve teknik koordinasyon kapsamında Brezilya Karbon Piyasası Uygulama Ortaklığı ekibiyle bilgi paylaşımı toplantısı yapılmış, Birleşik Krallık’ta ETS uygulamalarına yönelik çalışma ziyareti gerçekleştirilmiş, Avrupa Komisyonunun Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasına ilişkin bilgilendirme toplantısına ve Türkiye-Kırgızistan Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyonu toplantısına katılım sağlanmıştır. Ayrıca çeşitli ulusal ve uluslararası toplantı, çalıştay ve sektör oturumlarına iştirak edilmiştir.

- ETS, gönüllü karbon piyasaları, ulusal kredilendirme sistemi ve uluslararası karbon piyasalarına ilişkin gelişmelerin paydaşlara aktarılması amacıyla kamu kurumları, özel sektör temsilcileri, tesisler, doğrulayıcı kuruluşlar ve diğer ilgili taraflarla bilgilendirme, istişare ve teknik çalışma toplantıları düzenlenmiştir.
- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) iş birliğiyle yürütülen proje kapsamında Türkiye'nin uluslararası karbon piyasalarındaki rolü, Paris Anlaşması'nın 6'ncı maddesi kapsamındaki katılım seçenekleri, öncelikli sektörler ve olası pilot uygulamalar değerlendirilmiş; strateji raporu hazırlanmıştır.
- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) 31.Taraflar Konferansı (COP31) hazırlıkları kapsamında müzakere ekipleri teknik düzeyde çalışmalarına başlamış olup yılın ilk yarısında heyetler arası üst düzey toplantılar gerçekleştirilmiştir.
- 31.Taraflar Konferansı (COP31)'na ev sahipliği yapacak ülkemiz ile BMİDÇS sekreteryası arasında ev sahibi ülke anlaşması hazırlık çalışmaları yapılarak karşılıklı mektup teatisi imzalanmıştır.
- COP 31 hazırlıkları kapsamında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi sekreteryası ve ülkemiz teknik heyeti, alan düzenlemeleri konusunda 3 adet teknik ziyaret toplantısı konferansın gerçekleşeceği Antalya EXPO alanında gerçekleştirmiştir.
- COP 31 hazırlıkları kapsamında müzakere ekibinin koordineli çalışması amacıyla COP 31 Ofisi kurulmuştur.
- 31.Taraflar Konferansı (COP31) kapsamında düzenlenmesi planlanan Liderler Zirvesi hazırlıkları Dışişleri Bakanlığı koordinasyonunda başkanlığımız katılımıyla gerçekleştirilmektedir.
- Almanya'nın Bonn kentinde düzenlenen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Yardımcı Organı 64. Oturumuna katılım sağlanarak ülkemiz tarafından sunulan 1. İki Yıllık Şeffaflık Raporu'nun Kolaylaştırıcı Çok Taraflı İlerleme Değerlendirmesi (FMCP) süreci başarıyla tamamlanmıştır.
- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Uygulama Yardımcı Organı (SBI 64) ve Bilimsel ve Teknolojik Danışma Yardımcı Organı (SBSTA 64) oturumları Almanya'nın Bonn kentinde gerçekleştirilmiş olup Başkanlığımızca tüm toplantılara aktif katılım sağlanmıştır.
- Yeşil Mutabakat Eylem Planı çerçevesinde ulusal bir yeşil taksonomi mevzuatının hazırlıklarının tamamlanması sorumluluğu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızdadır.
- Bu kapsamda, Başkanlığımız tarafından Türkiye Yeşil Taksonomisi mevzuatı hazırlıkları tamamlanmıştır. Taksonomi çalışmaları kapsamında taslak yönetmelik ve eki teknik tarama kriterleri hazırlanmış olup yayımlanmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.
- Yerel yönetimlerin iklim değişikliği ile mücadele çalışmalarını desteklemek üzere hibe destekleri ve kapasite geliştirme çalışmalarına devam edilmiştir. Türkiye'nin iklim projeksiyonlarının güncellenmesi ve çözünürlüklerinin iyileştirilmesi, modelin Türkiye'de ilk kez 3 kilometre çözünürlüğe kadar düşürülmesi hedeflenmektedir. Ayrıca yerelde iklim eylemini artırmak amacıyla, uyum ve azaltım

bileşenlerini içeren yerel iklim değişikliği eylem planlarının tüm illere yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

- Yerel yönetimlerin iklim değişikliğine uyum kapasitesini güçlendirmek amacıyla toplam 6,8 milyon avroluk hibe programı kapsamında desteklenen 29 adet uyum projesine ek olarak toplam 14,7 milyon avroluk uyum ve azaltım projelerini desteklemek üzere hibe programı başlatılmıştır.
- İklim değişikliğine uyum, bölgesel risk analizi, uluslararası iş birlikleri, hibe programları, kapasite geliştirme ve COP31 hazırlıkları kapsamında yoğun faaliyetler yürütülmüştür. Ülke genelinde 10 adet çemrimiçi Bölgesel Etkilenebilirlik ve Risk Analizi Çalıştayları gerçekleştirilerek iklim risklerinin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmüştür.
- Türkiye’de Yerel İklim Eylemi İçin AB Ortaklığı Projesi (LCA Projesi) kapsamında proje ve hibe sözleşmesi uygulama toplantıları gerçekleştirilmiştir.
- Kastamonu, Kahramanmaraş, Isparta ve Ordu pilot il ziyaretleri, Slovenya Urban Future Konferansı katılımı, Elazığ, Malatya ve Diyarbakır izleme faaliyetleri ile YİDEP Teknik Çerçevesi ve Eğitim Programı, Gelibolu ve Çanakkale hibe izlemeleri, Kahramanmaraş, Bursa, Polonya ve İzmir hibe izleme ve eğitim faaliyetleri yürütülerek proje uygulama ve izleme süreci kesintisiz devam ettirilmiştir.
- İklim Elçileri Programı kapsamında UNICEF ile istişare toplantısı gerçekleştirilmiş, Gaziantep’te İklim Elçileri Eğitim Programı düzenlenmiş, UNICEF ile koordinasyon toplantısı ve Sağlık Bilimleri Üniversitesinde İklim Elçileri Programı gerçekleştirilerek gençlerin iklim politikalarına katılımı desteklenmiştir.
- COP31 hazırlıkları kapsamında COP31 Çalıştayı düzenlenmiş, COP31 Eylem Gündemi çalışmaları yürütülmüş ve uluslararası iklim müzakerelerine hazırlık süreci güçlendirilmiştir.
- Uluslararası kuruluşlarla iş birliği faaliyetleri kapsamında; ICLEI, SESRIC, Asya Kalkınma Bankası (ADB), BIOFIN, GIZ, GIZ ile YİDUSEP/PACE projeleri, ayrıca UNICEF, UNCCD, UNFPA, TTGV, İTÜ ARI Teknokent ve çeşitli ulusal kurumlarla iklim değişikliği, uyum ve sürdürülebilir kalkınma konularında çok sayıda toplantı ve iş birliği faaliyeti gerçekleştirilmiştir.
- Kapasite geliştirme ve eğitim faaliyetleri kapsamında; UNFCCC COP Müzakereleri Temel Düzey Eğitimi, MARDİ Projesi eğitim seminerleri, Berlin’de Yerel İklim Değişikliği Eylemi Liderlik Eğitimi, YİDEP Teknik Çerçevesi ve Uygulamalı Eğitim Programları düzenlenerek teknik kapasitenin artırılmasına katkı sağlanmıştır.
- AGR 2026 (Küresel Tarım ve Bahçecilik Konferansı) hazırlıkları kapsamında 4 koordinasyon toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- İklim değişikliğine uyum ve sektörel planlama çalışmaları kapsamında Ulusal Adil Geçiş Stratejisi sektörel toplantıları, Taşkın Erken Uyarı Sistemi (TEUS) çalıştayı, Sektörel İklim Değişikliği Risk Analizi toplantıları, YİDEP veri ve koordinasyon toplantıları, İklim Değişikliği Risk Analizleri Veri Katmanları Sonuç Raporu Sunumu, İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi toplantıları gerçekleştirilmiştir.

- AFETTEK, Kamu Hizmetlerinde Sivil Toplum Projesi, Yeşil ve Adil Dönüşüm, Ulusal Mera Yönetim Sistemi, UBSEP Güncelleme Çalışmaları, Kamu Yapay Zekâ Ekosistemi, Adil Kırsal Dönüşüm Üst Düzey Paneli, Kum ve Toz Fırtınalarıyla Mücadele Diyalog Toplantısı, Biyolojik Çeşitlilik, Sulak Alanlar, Kadın Dostu Kentler ve çeşitli ulusal ve uluslararası proje, çalıştay ve koordinasyon toplantıları gerçekleştirilerek iklim değişikliği, uyum, biyolojik çeşitlilik ve sürdürülebilir kalkınma alanlarında kurumsal iş birliği ve uygulama kapasitesi güçlendirilmiştir.
- Gübre sektörünün karbonsuzlaştırılmasına yönelik yol haritası çıkarılması çalışmalarına başlanılmıştır. Teknoloji ve yeşil dönüşüm konularında çok sayıda toplantı, etkinlik, çalıştay ve benzeri etkinliğine katkı sağlanmıştır.
- Bu doğrultuda:
 - GIZ (Alman Uluslararası İş Birliği Kurumu), JICA (Japonya Uluslararası İş Birliği Ajansı), AB Delegasyonu, Asya Altyapı Yatırım Bankası (AAYB), Avrupa Çevre Ajansı EIONET Foresight Grubu, AB Komisyonu Takım Koordinatörü, Japonya Uluslararası İş birliği Ajansı (JICA), Türksat Bilişim Çözümleri Zirvesi, Milli Teknoloji Genel Müdürü, Biyoetanol Üreticileri Derneği, Makine Enerji Verimliliği ve Döngüsel Ekonomi Komitesi, MAF Çimento, OMV Enerji yetkilileri, Hava Yönetimi Dairesi Başkanlığı ile işbirliği ve istişare toplantıları gerçekleştirilmiştir.
 - Fransa Kalkınma Ajansı (AFD), UNFCCC, ITU (International Telecommunication Union), BM En Az Gelişmiş Ülkeler İçin Teknoloji Bankası, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV), TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi temsilcisi ile iklim teknolojileri ve dijitalleşme alanlarında toplantı ve etkinlikler gerçekleştirilmiştir.
 - Türkiye’de Ağır Vasıtalar İçin Sürdürülebilir Karbon Azaltım Çözümü, Çelik ve Çimento Sektörleri ile Endüstrinin Karbosuzlaştırılması çalıştay ve toplantılarına katılım sağlanarak katkıda bulunulmuştur.
- Ayrıca,
 - Tacikistan’ın Duşanbe şehrinde gerçekleştirilen “Sürdürülebilir Kalkınma İçin İş birliği: Yeşil. Dijital. Akıllı.” başlıklı uluslararası foruma,
 - Paris’te, Climate and Clean Air Coalition (CCAC) tarafından düzenlenen Metan Düzenleyiciden Düzenleyiciye (MR2R) Ağı kapsamındaki ilk yıllık toplantıya,
 - BMİDÇS’nin 3. İklim Haftası kapsamında Kore Cumhuriyetinde düzenlenen Uygulama Forumuna katılım sağlanarak COP31 Eylem Gündemi kapsamında Yeşil Sanayileşme teması etkinliklerine katılım sağlanmıştır.
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Uzman Yardımcılarına "İklim Değişikliği ile Mücadele ve Yeşil Dönüşüm" başlıklı eğitim verilmiştir.

2.1.2. Projeler

• Türkiye'nin İklim ve Biyoçeşitlilik Hedeflerinde Desteklenmesi Projesi – Interface

Proje, Ulusal İklim Değişikliği Eylem Planı (NCCAP), İklim Kanunu, Ulusal Biyoçeşitlilik Stratejisi ve Eylem Planı (NBSAP) ve Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Eylem Planı (NBAP), Beyan Edilen Ulusal Katkı (NDC) gibi hem ulusal hem de uluslararası yasal ve stratejik çerçeveler doğrultusunda iklim ve biyolojik çeşitlilik hedeflerine etkili bir şekilde ulaşması için Türk hükümetine destek vermektir. Proje, ilgili bakanlıklara teknik destek sağlayarak, bu bakanlıklar arasında ve Türkiye'deki diğer IKI projeleri arasında koordinasyonu sağlayıp ilgili konularda Alman hükümeti ile bilgi alışverişi konusunda ana proje olarak hizmet vermeyi, ayrıca Uluslararası İklim Girişimi'nin görünürlüğünü güçlendirecek entegre bir yaklaşımı hedeflemektedir. Proje, 2025 yılında başlamış olup, 60 ay sürecektir.

Projenin NDC bileşeni kapsamında ilk çalışma paketi olan "NDC Kavramsal Çerçeve Geliştirilmesi" için şartname hazırlık ve ihale süreçleri tamamlanmış, danışman firma ile sözleşme imzalanmıştır. Bu kapsamda başlangıç raporu hazırlanmış olup, proje faaliyetleri proje takvimi doğrultusunda yürütülmektedir.

"NDC Uygulama" çalışma paketi kapsamında, Cumhurbaşkanlığı 2026 Yıllık Programı ile İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK) kararı doğrultusunda İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı'nın (İDASEP) güncellenmesine yönelik şartname hazırlık, ihale ve sözleşme süreçleri GIZ tarafından tamamlanmıştır. Temmuz 2026'da ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile paydaşların katılımıyla sektörel paydaş çalıştayları gerçekleştirilmiştir. Çalıştay çıktıları doğrultusunda taslak İDASEP'e ilişkin kurum ve kuruluşlardan Ağustos ayında resmî görüşler alınacak, akabinde İDUKK'da değerlendirilerek Ekim ayında nihai hale getirilecek ve Kasım ayında COP31'de duyurulacaktır.

• Türkiye'de Ulusal Yeşil Taksonomi'nin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Faz 1 projesinin devamı niteliğindeki projenin bütçesi 400.000 Avro olup, projenin teknik şartnamesi İklim Değişikliği Başkanlığı'na hazırlanmıştır. Proje kapsamında aşağıdaki bileşenler yer almaktadır:

- AB Taksonomisi Teknik Tarama Kriterleri'nin altı hedef için analiz edilmesi,
- Ülkemizin kendi koşullarına özgü kriterlerin belirlenmesi,
- Paydaşlar ile iletişimi artıracak Ulusal Yeşil Taksonomi Portalı'nın oluşturulması,
- Mevzuat kapsamında uygulama rehberlerinin ve taksonomi raporlama taslaklarının oluşturulması.

Proje süresi resmi olarak uzatılmış olup 2026 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

- **Ulusal İklim Finansmanı Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi**

Bu proje, iklim finansmanı konusunda kurumsal kapasiteyi geliştirecek ve uluslararası ve ulusal iklim finansmanına daha etkin erişim, finansmanın yönetimi ve sağlanması konusunda farkındalığı artıracaktır. Bu kapsamda engeller, boşluklar ve ihtiyaçlar belirlenecek, eğitimler düzenlenecek, finansal araçlar ve teşvikler incelenecek, paydaşların mevcut, yeni ve alternatif finansal kaynaklara yönelik hazırlık ve isteklilikleri ele alınacak ve durumu iyileştirmenin yolları ele alınacaktır.

- Zamanında, yeterli ve erişilebilir iklim finansmanı sağlamak için bir dizi tavsiye geliştirilecek ve kamu kurumları, ulusal finans kurumları ve özel bankalar dahil olmak üzere kredi alanlar için gerekli finansal ve kurumsal iyileştirmeler detaylandırılacaktır.
- Taksonomi ve iklim belirteçlerinin kullanımı gibi yeni metodolojilerin ve yaklaşımların ülkemize uyumu için çalışılacaktır. Yeşil bir taksonomiye ulusal finans ortamına entegre etmek için öneriler geliştirilecektir. Projenin ihale süreci tamamlanmış olup, Mart ayında başlamıştır.

- **Ulusal Ozon Birimi Kurumsal Güçlendirme Projesi (IS)**

İki yılda bir yenilenen proje, Ulusal Ozon Birimi'nin Montreal Protokolü'nü uygulamasına yönelik aktiviteleri desteklemektedir. Bu kapsamda her yıl Ozon Günü kutlamaları ve Ozon Paneli'nin düzenlenmesi projenin önemli aktiviteleri arasında yer almaktadır.

- **Hidrokloroflorokarbonların (HCFC) Sonlandırılması Yönetim Planı (HPMP) Projesi**

Ozon Tabakasını İncelten Maddelerden HCFC grubu gazların uluslararası ve ulusal çerçevede, ithalat ihracat ve kullanımlarına yönelik olarak kapsamlı ulusal strateji ve eylem planlarının geliştirildiği temel ulusal strateji oluşturulması projenin genel amacıdır. 2025 yılı itibarı ile zorunlu laboratuvar, analiz ve kritik kullanım alanları haricinde, HCFC'lerin ithalatı yasaklanmıştır.

- **Kigali Değişikliği Uygulama Planı Projesi (KIP)**

Türkiye, Montreal Protokolü'ne yönelik Kigali Değişikliği kapsamında HFC (hidroflorokarbon) tüketimini 2029 yılına kadar %14,4 oranında azaltmayı taahhüt etmiştir. Bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için, ülke çapında uygulanacak bir ulusal tavsiye dokümanına ihtiyaç duyulmaktadır. Çok Taraflı Fon (MLF) desteğiyle ve UNIDO iş birliğiyle yürütülecek olan KIP Projesi, bu kapsamda ulusal mevzuatın güçlendirilmesi, kapasite geliştirme ve teknik destek sağlanması açısından kritik önemdedir. 2024-2029 yılları HFC azaltım hedefleri doğrultusunda ülke ihtiyaçlarına yönelik öncelikler ve proje aktiviteleri belirlenmiştir.

- **Enerji Verimliliği Hazırlık Projesi (EE-PRP)**

2025-2026 yılları arasında HFC'lerin kademeli olarak azaltılması sürecinde teknolojilerin ve ekipmanların enerji verimliliğinin sürdürülmesi ve/veya artırılmasını amaçlamaktadır. Bu kapsamda Enerji Bakanlığı ile bir çalışma komisyonu oluşturulmuştur.

- **Kontrol Altındaki Kullanılmış veya İstenmeyen Maddelerin Ulusal Stok Envanterlerinin Hazırlanması (ODS Project)**

Ekipman ve toplu stoklarda bulunan kontrol altındaki maddelere ilişkin ulusal bir atık envanteri geliştirilecektir. Bu ulusal envanter, kontrol altındaki maddelerin yaşam döngüsü yönetimine yönelik ulusal bir eylem planı geliştirmek için gerekli olan ilk adımı temsil etmektedir.

- **Karbon Piyasası Uygulama Ortaklığı Projesi**

Türkiye PMI Karbon Piyasası Geliştirme Projesi'nin genel amacı, karbon fiyatlandırma araçları ve uluslararası karbon piyasalarına katılım yoluyla ülkemizin düşük karbonlu kalkınma ve karbonsuzlaşma çabalarımızın desteklenmesi, ulusal strateji dokümanlarıyla uyumlu şekilde karbon fiyatlandırma aracı olarak Türkiye Emisyon Ticareti Sisteminin geliştirilmesi, sera gazı emisyonlarını maliyet etkin bir şekilde azaltarak, modernizasyon ve yenilikçi teknolojileri destekleyerek Türkiye'nin iklim ve yeşil kalkınma stratejilerine katkıda bulunmaktır.

Proje kapsamında, başta ETS olmak üzere karbon fiyatlandırma araçlarının ve Madde 6 mekanizmalarının kapasitesinin geliştirilmesi ve başlatılması konusunda çalışmalar yapılması amaçlanmaktadır.

2026 yılının ilk yarısında ETS'nin tasarlanması ve mevzuat geliştirilmesi, sistemin ekonomik modellenmesi, sera gazı emisyonu yoğunluğuna dayalı kıyas değerlerin geliştirilmesi, Tahsisat Yükümlülük Sisteminin oluşturulması ve Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sisteminin geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmiştir. Kıyas değer çalışmaları kapsamında tesis ziyaretleri, veri toplama ve sektör analizleri yürütülmüş; Tahsisat Yükümlülük Sistemi ile ilgili ekran, veri akışı ve entegrasyon çalışmaları ileriye taşınmıştır. Karbon kredilendirme ve denkleştirme sistemi, gönüllü piyasalar ve Paris Anlaşması'nın 6'ncı maddesi kapsamındaki hazırlıklar da proje faaliyetleri kapsamında sürdürülmüştür.

- **Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi Direktifinin Aktarımı Projesi**

Bu projenin amacı, Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi mevzuatının ulusal mevzuata aktarılmasına yönelik teknik ve mevzuat altyapısının güçlendirilmesidir. Projenin 2026-2028 döneminde yürütülmesi öngörülmektedir. Projenin teknik şartnamesi Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu tarafından onaylanmış, ihale süreci tamamlanmış ve proje uygulamasının başlatılmasına yönelik hazırlıklar sürdürülmüştür.

- **BMİDÇS Raporlarının Hazırlanması Projesi**

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi için Birinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu (1 BTR) ile ortak Dokuzuncu Ulusal Bildirim (9NC) İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu (2 BTR) hazırlanması ve sunulmasının sağlanmasıdır.

Söz konusu projede kapsamında 2024 yılının Kasım ayında Birinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu (1 BTR) sözleşme sekreteryasına sunulmuştur. Bunun yanında proje kapsamında Ulusal Katkı Beyanı'nın hazırlık çalışmalarına da destek sağlanmakta olup, yapılacak projeksiyon çalışması için demo model altyapısı geliştirilmektedir. Ayrıca ortak Dokuzuncu Ulusal Bildirim (9NC) İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu (2 BTR) hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

- **İklim Değişikliği Konusunda Küresel Çabaların Desteklenmesi İçin Ulusal Durum Değerlendirmesi Sistemi Geliştirilmesi Projesi**

Proje, IPA III kapsamında yürütülecek olup, Paris Anlaşması kapsamındaki küresel durum değerlendirmesi süreciyle ilişkilendirilecek bir Ulusal Durum Değerlendirmesi Sistemi Mimarisi geliştirerek, uygulamadaki kurumsal kapasiteyi artırmayı amaçlamaktadır.

Proje henüz başlamamış olup ihale hazırlık çalışmaları tamamlanmıştır.

- **Gübre Sektörünün Dekarbonizasyonu Projesi**

Başkanlığımızın faydalanıcısı olduğu ve UNDP tarafından yürütülen proje ile Türkiye gübre sektörünün karbonsuzlaştırılmasına yönelik yol haritası çıkarılması amaçlanmaktadır.

Proje 2026 yılının Mart ayında başlamış olup 2027 yılının Temmuz ayında projenin tamamlanması hedeflenmektedir.

- **Türkiye’de Yerel İklim Eylemi İçin AB Ortaklığı**

AB tarafından finanse edilmekte olup UNDP tarafından yürütülmektedir. İklim Değişikliği faydalanıcısı İklim Değişikliği Başkanlığıdır. Proje Türkiye de İklim Değişikliğinin bilimsel temellerini güçlendirmeyi, üst politika belgelerinde ki eylem ve stratejilerini desteklemeyi, yerel iklim eylemini harekete geçirmeyi, ülke genelinde etkilenebilirlik ve risk kapasitesini artırmayı hedeflemektedir.

6 Pilot ilde YİDEP 1 adet yerel iklim finansman stratejisi, 12 İBBS Teknik kılavuz ve eğitimleri 5 adet karar destek aracı (İklim haritalama aracı, sera gazı envanteri aracı, iklim projeksiyon aracı, doğa temelli çözümler aracı iklim etkileri finansman aracı, 24 adet projenin izlenmesi hedeflenmektedir.

Proje kapsamında, Bölgesel Etkilenebilirlik ve Risk Analizi faaliyetleri çerçevesinde Türkiye 12 İBBS-1 (İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması-1) bölgesi için çevrim içi olarak düzenlenen bölgesel çalıştaylar tamamlanmıştır.

Çalıştay tamamlanan İstatistikî Bölge Birimleri:

- TR1 Bölgesi (İstanbul)
- TR2 Bölgesi (Batı Marmara)
- TR3 Bölgesi (Ege)
- TR4 Bölgesi (Doğu Marmara)
- TR5 Bölgesi (Batı Anadolu)
- TR6 Bölgesi (Akdeniz)
- TR7 Bölgesi (Orta Anadolu)
- TR8 Bölgesi (Batı Karadeniz)
- TR9 Bölgesi (Doğu Karadeniz)
- TRA Bölgesi (Kuzeydoğu Anadolu)
- TRB Bölgesi (Ortadoğu Anadolu)
- TRC Bölgesi (Güneydoğu Anadolu)

Böylece çalıştaylar kapsamında 12 İBBS-1 bölgesinde toplam 1788 katılımcıya ulaşıldı. 6 pilot ilde YİDEP Teknik Kılavuzu kapsamında ilgili paydaşlara 2 günlük eğitim verildi.

• Türkiye'nin Çimento Sektöründe Karbonsuzlaştırılmasının Geliştirilmesi Projesi

Başkanlığımızın kamu paydaşı olarak yer aldığı; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile TÜRKÇİMENTO iş birliğinde, Azaltım Eylem Fonu (Matchmaking and Action Facility-MAF) kapsamında Guidehouse ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) tarafından yürütülen çimento sektörünün düşük karbonlu dönüşümünü desteklemeye yönelik proje kapsamında, 2026 yılı içerisinde Detaylı Proje Hazırlık (Detailed Project Preparation-DPP) aşaması tamamlanmıştır. DPP çıktıları doğrultusunda hazırlanan tam proje teklifinin MAF Sekreteryasına sunulması planlanmakta olup, teklifin değerlendirilmesini müteakip 2026 yılının ikinci yarısında uygulama aşamasına geçilmesi öngörülmektedir.

• Karbon Yakalama ve Depolama Direktifinin Aktarılması için Teknik Yardım Projesi

IPA III Programı kapsamında, Karbon Yakalama ve Depolama (Carbon Capture and Storage-CCS) alanında Avrupa Birliği müktesebatına uyumun desteklenmesi amacıyla yürütülmesi planlanan teknik yardım projesine ilişkin hazırlık çalışmaları sürdürülmüştür. Projenin ihale sürecinin 2026 yılı son çeyreğinde başlatılması öngörülmektedir.

- **Türkiye Çimento Sektöründe CCUS Kullanımı İçin Çerçeve Oluşturulmasına Yönelik Teknik Destek Projesi**

Başkanlığımızın faydalanıcısı olduğu, İklim Kulübü Küresel Eşleştirme Platformu (Global Matchmaking Platform-GMP) kapsamında Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) tarafından yürütülen ve Türkiye çimento sektöründe Karbon Yakalama, Kullanım ve Depolama (Carbon Capture, Utilisation and Storage-CCUS) uygulamalarına yönelik çerçevenin oluşturulmasını amaçlayan Teknik Destek Projesi kapsamında, 2026 yılı içerisinde danışmanlık hizmeti alımına yönelik ihale ilanı yayımlanmıştır. Danışman firmanın belirlenmesini müteakip açılış toplantısının gerçekleştirilmesi ile başlangıç raporu, kıyaslama çalışması ve boşluk analizi raporunun hazırlanması öngörülmektedir.

Projenin ilerleyen aşamalarında, Türkiye'de CCUS'a ilişkin mevcut politika çerçevesinin değerlendirilmesine yönelik rapor, sanayi emisyonlarının haritalanması ile kaynak-yutak analizine ilişkin rapor ve CCUS kümeleri kapsamında belirlenen iş ve ticari fırsatlara yönelik rapor hazırlanacak; söz konusu çalışmalar doğrultusunda Çimento Sektörüne Yönelik Ulusal CCUS Strateji Belgesi oluşturulacaktır.

- **Türkiye Demir-Çelik Sektöründe Hidrojen Projesi**

Başkanlığımızın faydalanıcısı olduğu, İklim Kulübü Küresel Eşleştirme Platformu (Global Matchmaking Platform-GMP) kapsamında Dünya Bankası desteğiyle yürütülen proje çerçevesinde, Başkanlığımız ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının katılımıyla başlangıç toplantısı gerçekleştirilmiş, proje şartnamesinin hazırlanmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır. Proje kapsamında demir-çelik sektöründe temiz hidrojen kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik politika ve düzenleyici çerçevenin güçlendirilmesi, kurumsal ve sektörel kapasitenin geliştirilmesi ile finansman ve yatırım projelerinin hayata geçirilmesine yönelik faaliyetlerin yürütülmesi planlanmakta olup, projenin 2027 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

2.1.3. Mevzuat Çalışmaları

1) Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmeliği Taslağı

Karbon fiyatlandırma politikalarının dünyadaki en yaygın uygulamalarından biri olan Emisyon Ticaret Sistemi, belirli bir ekonomik sektör veya bölgede emisyon limitleri belirler ve bu limitler dahilinde karbon ticaretini destekler. ETS'ler de işlem gören ürün 1 ton karbondioksit eşdeğerinde olan "tahsisat" tır.

Tahsisatlar, ücretsiz olarak piyasaya sürülebileceği gibi, ihale yöntemiyle de piyasada satışı mümkündür. Karbon vergisi ise herhangi bir emisyon limiti belirlemeksizin, salınan emisyonlar için 1 ton karbondioksit başına bir fiyat belirleme yöntemiyle çalışmaktadır. ETS'nin azaltımda kesinlik, azaltımın nasıl yapılacağına şirketlerin karar vermesi, esnek uygulama, ETS gelirlerin kullanımı ve diğer ETS'ler ile birleşebilme imkânı gibi avantajları bulunmaktadır.

Emisyon ticaret sistemi kapsamında düzenlemeye tabi faaliyetleri yürüten tesisleri, emisyon ticaret sisteminin yapılabilmesine ilişkin iş ve işlemleri, bu iş ve işlemleri gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişiler ile yetkili mercilerin yetki ve sorumluluklarını düzenleyen taslak düzenlemedir.

Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmeliği Taslağı hazırlanarak ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne açılmış; iletilen görüşler ile Sayıştay değerlendirmeleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Yönetmeliğin nihai hâle getirilerek Cumhurbaşkanlığına sunulması ve yayımlanmasına yönelik süreç devam etmektedir.

2) Karbon Kredilendirme ve Denkleştirme Yönetmeliği Taslağı

Denkleştirmeler, bir ETS'nin kapsamına girmeyen kaynaklar emisyon azaltımları gerçekleştirmek veya atmosferden emisyon kaldırmak istediklerinde, bu kaynaklara kredi sunar. Bir defa kabul edildiğinde, denkleştirmeler, uyum amaçları doğrultusunda, ETS kapsamındaki tahsisatlara eşdeğer muamele görür.

İlgili yönetmelik ile, ulusal karbon kredilendirme sisteminin kurulması ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ile emisyon ticaret sistemi kapsamında ve gönüllü taahhütlerde denkleştirme amacıyla kullanılacak karbon kredisi üreten denkleştirme projelerinin ve denkleştirme işlemlerinin kayıt altına alınmasına ilişkin hususları düzenlemek amaçlanmaktadır.

Yönetmelik Taslağı hazırlanarak ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne açılmıştır. Taslağa iletilen görüş ve önerilerin değerlendirilmesi, ulusal karbon kredilendirme sisteminin kurumsal yapısı, kayıt sistemi, yetkilendirme, doğrulama, denkleştirme ve uluslararası sistemlerle uyumuna ilişkin hükümlerin geliştirilmesi çalışmaları sürdürülmüştür.

ETS'nin pilot uygulama dönemi, tahsisat yaklaşımı, piyasa işleyişi, denkleştirme mekanizmaları ve tamamlayıcı fiyatlandırma araçlarına ilişkin teknik esaslar Karbon Piyasası Kurulu kararları ve yürütülen mevzuat çalışmaları çerçevesinde değerlendirilmiştir.

3) Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları Hakkında Yönetmelik Taslağı

7552 sayılı iklim Kanunun yürürlüğe girmesiyle her ilde, il sınırlarının tamamını kapsayan Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının hazırlanması zorunlu hale gelmiştir.

Bu kanunun uygulanmasını sağlamak üzere Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları hakkında bir yönetmelik hazırlanmıştır. YİDEP Hakkında Yönetmelik ile, illerde iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarının kurumsal bir koordinasyon yapısı altında ve belirli bir metodoloji çerçevesinde yürütülmesi hedeflenmektedir.

YİDEP Yönetmeliği ile temel amaç:

- 81 ilde İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu (İl İDKK) tesis edilerek iklim değişikliğiyle mücadele süreçlerini kurumsal bir yapıya kavuşturmak,

- Ulusal iklim hedefleri ve 2053 Net Sıfır Emisyon vizyonu ile uyumlu olarak il düzeyinde azaltım ve uyum çalışmalarını bütüncül bir yapıya oturtmak,
- Yerel iklim değişikliği eylem planlarının metodolojik çerçevesini standartlaştırmak ve uygulama etkinliğini artırmak,
- İl düzeyinde iklim eylemini yalnızca belediye veya tek bir kurumun çalışması olmaktan çıkarıp; Vali koordinasyonunda, merkezi kurumların taşra birimleri ile yerel yönetimleri aynı masada buluşturan kurumsal bir yönetim yapısına bağlamaktadır.

Yönetmelik taslağı tüm paydaşların katılımı ve katkısı ile hazırlanarak tamamlanmış olup yılın ikinci yarısında yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

4) Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmeliği Taslağı

Sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu ekonomik faaliyetlerin desteklenmesi, sürdürülebilir yatırımlara finansman akışının teşvik edilmesi ve piyasada yeşile boyamanın önlenmesi amacıyla Türkiye Yeşil Taksonomisinin usul ve esaslarını düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Teknik Tarama Kriterleri hazırlanmış olup, sektör temsilcileri, kamu kurum, kuruluş ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve diğer ilgili paydaşların görüşüne açılmıştır. Taslak yönetmelik yayınlanmak üzere imza aşamasındadır. Taslak teknik tarama kriterlerinin Yönetmeliğin yayınlanmasının ardından yayınlanması planlanmaktadır.

5) İklim Değişikliği Denetim Yönetmeliği Taslağı

Bu Yönetmeliğin amacı, 2/7/2025 tarihli ve 7552 sayılı İklim Kanunu kapsamında iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini önlemek için tesis veya faaliyetlere gerçekleştirilecek denetimlere, denetim yapacak personelin niteliklerine, ihlallerin tespitine ve idari yaptırım uygulamalarına ilişkin usul ve esasları düzenlenmesini amaçlamaktadır.

6) İklim Değişikliği Başkanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği Taslağı

İklim Değişikliği Başkanlığı bünyesinde faaliyette bulunan döner sermaye işletmesinin mali ve idari işlemlerine, gelir kaynaklarına, giderlerine, faaliyet alanlarına, bütçesinin hazırlanmasına, uygulanmasına ve sonuçlandırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Yönetmelik taslağı görüşlerin alınması ve değerlendirilmesi sürecindedir.

7) İklim Gelirlerinin Takip ve Tahsili ile Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanımı Hakkında Yönetmelik Taslağı

Yeşil büyüme vizyonu ve net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda bütçeye gelir kaydedilecek sera gazı emisyon izni, Emisyon ticaret Sistemi ve diğer gelirlerin tahsili ile Başkanlık bütçesinde öngörülen ödenekten yapılacak harcamalara ilişkin usul ve esasları düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Yönetmelik taslağı görüşlerin alınması ve değerlendirilmesi sürecindedir.

8) Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Taslağı çalışması yürütölmektedir.

2/07/2025 tarihli ve 7552 sayılı İklim Kanununun yürürlüğe girmesiyle beraber İklim Değişikliği Başkanlığı'nın görev alanı genişlemiş ve sorumlulukları netleşmiştir. Bu bağlamda 7552 sayılı Kanun ile Başkanlığın kuruluşunun ve görevlerinin belirlendiğı 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 792 ve devamı maddelerinin yeknesak olması ve doğan ihtiyaçların karşılanması amacıyla Kararname Taslağı hazırlanmıştır.

- Başkanlığın **İklim Kanunu ile tanımlanmış görevlerinin derç edilmesi**, örneğın; Türkiye Yeşil Taksonomi çalışmalarının yürütölmesi görevinin Başkanlığın görevlerinde sayılması, ETS'nin ve Karbon Kredilendirme Sisteminin kurulması gibi,
- İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulunun (İDUKK) adının düzeltilerek **İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu (İDKK)** olması,
- İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kuruluna (İDUKK) **Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın eklenmesi**,
- Artan görevler ve sorumluluklar nedeniyle Başkanlık bünyesinde kurulması gereken daire başkanlıkları ve başkan yardımcıları ile personele ilişkin **kadro talebi**,
- Başkanlığın **şirket kurma/ortak olma yetkisine** yönelik hükümler mevcuttur.

2.2. 2026 Yılı Temmuz-Aralık Dönemi Beklentiler

2.2.1. Faaliyetler

- İkinci Ulusal Katkı Beyanı'nın (2. NDC) hazırlanmasında kullanılan ulusal sera gazı emisyon modelinin altyapı ve kapasitesinin geliştirilmesi çalışmalarına devam edilecektir. Ayrıca İtalya'nın Trieste kentinde gerçekleştirilecek Küresel Enerji Modelleme Platformu 2026: Enerji Dönüşümü İçin Finansal Modelleme Eğitimi'ne katılım sağlanacaktır.
- Ülkemizin eş başkanlığını yürüttüğü İklim Kulübü kapsamındaki faaliyetlere devam edilecektir. Bu çerçevede, çalışma düzeyindeki toplantılar iki haftada bir düzenli olarak sürdürülecek, eş başkanlık görevine ilişkin koordinasyon faaliyetleri yürütülecek, Kulübün çalışmalarına ilişkin ulusal koordinasyon sağlanacak ve gerçekleştirilecek İklim Kulübü 2026/3 Üyeler Kurulu Toplantısı'na katılım sağlanacaktır.
- İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı'nın (İDASEP) güncellenmesine yönelik çalışmalar tamamlanacak, bu kapsamda İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK) Sera Gazı Azaltım Çalışma Grubu toplantısı düzenlenecektir.
- İDASEP kapsamında 2025 yılı izleme süreci tamamlanacaktır.

- COP31 hazırlıkları kapsamında, Yeşil Sanayileşme öncelikli girişimlere ilişkin ulusal ve uluslararası koordinasyon faaliyetleri yürütülecek, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Konferansı'nın 31. Oturumu (COP31) kapsamında geliştirilmesi öngörülen üst düzey politika çıktılarının hazırlanmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.
- Azerbaycan'ın Bakü kentinde gerçekleştirilecek UNFCCC Bakü İklim Haftası ile Amerika Birleşik Devletleri'nin New York kentinde düzenlenecek New York İklim Haftası'na katılım sağlanacaktır.
- BMİDÇS ve Paris Anlaşması Şarm El-Şeyh Azaltım Hedefi ve Uygulama Çalışma Programı (Sharm el-Sheikh Mitigation Ambition and Implementation Work Programme-MWP) kapsamındaki 8. Küresel Diyalog'a ülkemiz ve COP31 Başkanlığını temsilen katılım sağlanacaktır.
- Ülkemizin ev sahipliğinde Antalya'da gerçekleştirilecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Konferansı'nın 31. Oturumu (COP31) kapsamında, sera gazı azaltımına ilişkin süreçlere yönelik koordinasyon sağlanacaktır.
- TR ETS'nin 2026 ve 2027 sistem yıllarını kapsayacak pilot uygulama dönemine yönelik teknik, idari ve kurumsal hazırlıkların tamamlanması; kapsama girecek tesislerin sisteme girişini kolaylaştıracak uygulama süreçlerinin, veri akışlarının ve görev dağılımının netleştirilmesi planlanmaktadır.
- Ücretsiz tahsisatların belirlenmesinde kullanılacak sektörel ve ürün bazlı kıyas değerlerin belirlenmesine yönelik raporlama çalışmalarının sürdürülmesi öngörülmektedir.
- Tahsisat Yükümlülük Sistemi ile Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sisteminin geliştirilmesi, test edilmesi ve devreye alınmasına yönelik çalışmaların devam ettirilmesi; EPIAŞ tarafından işletilecek piyasa ve İşlem Kayıt Sistemiyle entegrasyonun sağlanması planlanmaktadır.
- ETS'nin ekonomik modellenmesi kapsamında farklı fiyat, tahsisat, sektör kapsamı ve piyasa istikrarı senaryolarının değerlendirilmesi; enerji yoğun sektörlerde ekonomik, mali, sosyal ve teknik etkiler ile karbon kaçağı riskinin analiz edilmesi beklenmektedir. Finansal aktörlerin piyasaya katılımı ve sistem gelirlerinin yeşil dönüşüm ile adil geçiş amaçları doğrultusunda kullanımına ilişkin çalışmalar sürdürülecektir.
- Ulusal karbon kredilendirme ve denkleştirme sisteminin tasarımının ilerletilmesi; kayıt sistemi yazılımının geliştirilmesi veya hizmet alımı sürecinin yürütülmesi; öncelikli sektörler için standart ve metodolojilerin hazırlanması ile doğrulayıcı kuruluşların yetkilendirilmesi ve akreditasyonuna ilişkin altyapının oluşturulması hedeflenmektedir.
- Paris Anlaşması'nın 6'ncı maddesi ve uluslararası karbon piyasaları kapsamındaki gelişmelerin izlenmesi, Türkiye'nin katılım seçeneklerine ilişkin politika ve uygulama önerilerinin geliştirilmesi, Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasına ilişkin teknik temasların sürdürülmesi planlanmaktadır.
- ETS ve karbon kredilendirme uygulamalarına ilişkin sektör bazlı bilgilendirme, görünürlük, eğitim, çalıştay ve istişare faaliyetlerine devam edilmesi; Karbon Piyasası Kurulu ve ilgili paydaş kurumlarla teknik koordinasyonun sürdürülmesi öngörülmektedir.

- CORSIA kapsamında karbon kredilerinin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenecek, yetkilendirme talepleri alınarak değerlendirilecek ve Karbon Piyasası Kurulu kararları doğrultusunda yetkilendirme süreçleri tamamlanacaktır.
- Tarihi bir diplomasi başarısı gösteren ülkemiz; iklim değişikliği ile mücadelede BM'nin en önemli organizasyonu olan COP'a ilk kez ev sahipliği yapacak ve 9-20 Kasım 2026 tarihleri arasında 197 ülkenin liderleri iklim krizine karşı taahhütlerini, politikalarını ve çözüm önerilerini Ülkemizde tartışacak.
- “Hiçbir ülkenin geride bırakılmayacağı daha adil ve kapsayıcı bir diplomasi” hedefiyle ilk kez Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin (BMİDÇS) en üst karar organı olan COP Taraflar Konferansı'na başkanlık edeceğiz.
- COP 31 hazırlıkları kapsamında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi sekretaryası ve ülkemiz teknik heyeti, alan düzenlemeleri konusunda teknik ziyaret toplantıları yapılması planlanmaktadır. Söz konusu ziyaretlerde ulaşım, konaklama, sağlık, güvenlik, yemek hizmetleri, akreditasyon ve müzakere alanları gibi birçok konuda istişareler gerçekleştirilecektir.
- 31.Taraflar Konferansı (COP31) kapsamında düzenlenmesi planlanan Liderler Zirvesi hazırlık toplantıları yapılacaktır.
- 31.Taraflar Konferansı (COP31)'nda en önemli konu iklim değişikliği müzakereleridir. Söz konusu müzakerelere hazırlık kapsamında ülkemiz ulusal ve uluslararası birçok toplantıya katılım sağlanacak olup Bakü İklim Haftası, New York İklim Haftası, PreCOP toplantıları en önemlilerindendir.
- Ülkemizin Dokuzuncu Ulusal Bildirim (9NC) İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu (2 BTR) hazırlanarak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne sunulması planlanmaktadır.
- 4 Pilot il (Konya, Muğla, Sakarya, Samsun) tecrübelerinden, illerin kapasitelerinin belirlenmesinden ve iyi uygulama örneklerinden faydalanılarak, diğer illerdeki yerel iklim değişikliği eylem planlarının hazırlanmasına ve izlenmesine yönelik ilke ve yöntemleri içeren teknik kılavuzun hazırlanması planlanmaktadır.
- Pilot il olarak belirlenen Antalya, Elazığ, Isparta, Kahramanmaraş, Kastamonu ve Ordu illerinde yerel iklim değişikliği eylem planları hazırlanmasına yönelik çalışmalara devam edilmektedir. YİDEP hazırlanmasında kullanılacak Seragazi Envanter ve Projeksiyon Aracı pilot illerde test edilecektir.
- Beş interaktif karar destek aracı (İklim Etki Haritalama, İklim Etki Değerlendirme, Sera Gazı Emisyon Senaryo Modelleme, Doğa Temelli Çözümler, Maliyet-Etkin İklim Eylemleri) 10 pilot şehirde test edilecektir.
- Yerel paydaşlara teknik destek sağlanacak; İklim Projeksiyonu Web Tabanlı Paylaşım Aracı ve Veri Erişim Sistemi erişime açılacaktır.
- İklim Değişikliği Uyum Stratejisi Eylem Planı İDUSEP'in güncel hali tüm paydaşlarla iş birliği içinde uygulanacak ve yıllık olarak izlenecektir.
- 12 İBBS-1 düzeyinde yapılacak İklim Risk Değerlendirmesi çalışmaları devam edecek.

- İklim bilimi, uyum, azaltım, iklim finansmanı, iklim hukuku ve politika katılımı konularında eğitimler yıl boyu çevrim içi sürdürülecektir.
- COP31’de Türkiye İklim Projeksiyon sonuçlarının lansmanı yapılacaktır.
- Çalışmaları tamamlanan Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmeliğinin yayınlanarak yürürlüğe girmesi beklenmektedir.
- Bununla birlikte, dört çevresel hedefe yönelik çalışmaların tamamlanarak Taksonomi Platformu’na entegre edilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca;

- Taslak teknik tarama kriterlerinin nihai aşamaya getirilmesi
 - Ekonomik faaliyet bazında rehberlerin, araçların hazırlanması,
 - Ulusal iklim finansmanı kapasitesinin güçlendirilmesi,
 - Entegre iklim ve biyoçeşitlilik eylemine ilişkin çalışmalara devam edilecektir.
-
- Türkiye’nin 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda, emisyon azaltım teknolojisi girişimlerinin envanterinin oluşturulması ve stratejik yönlendirilmesi çalışması yürütülecektir.
 - Gübre, Çelik, Çimento Sektörleri ile Endüstrinin Karbonsuzlaştırılmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.
 - ITU ile teknoloji başlıklarında devam eden görüşmelerin ve koordinasyonun ilerletilmesi sağlanacaktır.
 - "COP31 İş Birliği Toplantısı ile Bilgi Toplumu Forumu Dünya Zirvesi (WSIS) ve Yapay Zekâ Küresel Zirvesi"ne İsviçre’nin Cenevre kentinde katılım sağlanacaktır. Ayrıca, yılın ikinci yarısında düzenlenecek olan teknoloji ve yeşil dönüşüm alanındaki ulusal ve uluslararası toplantı, çalıştay ve benzeri etkinliklere aktif katılım ve katkı sağlanacaktır.
 - Ozon tabakasını incelten maddelerin yasa dışı ticaretinin ve mevzuata aykırı kullanımının önlenmesine yönelik ithalat, ihracat ve piyasa denetimleri devam ettirilecektir.
 - HFC tüketimi, Kigali Değişikliği kapsamında Türkiye için belirlenen azaltım takvimine uygun olarak kademeli şekilde azaltılmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.
 - HFC ithalat kotası ve kontrol belgesi uygulamaları sürdürülecek; ithalat, ihracat ve yıllık faaliyet raporları FARAVET üzerinden takip edilmeye devam edilecektir.
 - Meslek Yüksekokullarının İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi Programları ve Teknik Servis Firmalarına yönelik ekipman tedariki gerçekleştirilecektir.
 - Tayland’da gerçekleştirilecek olan OEWG ile Ruanda’da gerçekleştirilecek olan MOP’a katılım sağlanacaktır.
 - Ankara’da Ulusal Soğutma Eylem Planı (NCAP) Lansmanı gerçekleştirilecektir.
 - Eylül ayında MEDAS sistemi üzerinden doğrulayıcı kuruluş atamaları gerçekleştirilecektir.

2.2.2. Projeler

- **Türkiye'nin İklim ve Biyoçeşitlilik Hedeflerinde Desteklenmesi Projesi – Interface**

Devam etmekte olan Entegre İklim ve Biyoçeşitlilik Eylemi için Türk-Alman İş Birliği: Politika Etkileşim Projesi kapsamındaki Kapasite Geliştirme Stratejisinin Hazırlanması bileşeni için ihtiyaç analizinin ve kapasite geliştirme stratejisinin oluşturulması tamamlanacaktır. Projenin ihale süreci tamamlanmış olup temmuz ayı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Projenin NDC bileşeni kapsamında ilk çalışma paketi olan "NDC Kavramsal Çerçeve Geliştirilmesi" için şartname hazırlık ve ihale süreçleri tamamlanmış, danışman firma ile sözleşme imzalanmıştır. Bu kapsamda başlangıç raporu hazırlanmış olup, proje faaliyetleri proje takvimi doğrultusunda yürütülmektedir.

Aynı proje kapsamında yürütülen "NDC Uygulama" çalışma paketi çerçevesinde, Cumhurbaşkanlığı 2026 Yıllık Programı ile İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK) kararında öngörülen İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı'nın (İDASEP) güncellenmesine yönelik şartname hazırlık ve ihale süreçleri tamamlanmıştır.

Yılında ikinci yarısında ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile paydaşların katılımıyla sektörel paydaş çalıştayları gerçekleştirilecektir. Çalıştay çıktıları doğrultusunda taslak İDASEP'e ilişkin kurum ve kuruluşlardan resmî görüşler alınacak, akabinde İDUKK'da değerlendirilerek Ekim ayında nihai hale getirilecek ve Kasım ayında COP31'de duyurulacaktır.

- **Türkiye'de Ulusal Yeşil Taksonomi'nin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi**

Proje kapsamında, AB Taksonomisi Teknik Tarama Kriterleri altı hedef için analiz edilmekte, izlenen yöntem 6 hedef ve altındaki her ekonomik faaliyet için açıklanacak ve Türk mevzuatı ile uyumu, uygunluğu analiz edilmektedir.

Ayrıca, Taksonominin tüm teknik detayları, kriterleri ve göstergelerini, sektörlerle ve ekonomik faaliyetlere göre sınıflandırmaları ve raporlama şablonları ve rehberleri içeren bir websitesi tasarlanmaktadır.

- **Karbon Piyasası Uygulama Ortaklığı Projesi**

Proje kapsamında; ETS tasarım ve mevzuat modülü, ekonomik modelleme ve karar destek çalışması, sera gazı emisyonu yoğunluğuna dayalı kıyas değerlerin geliştirilmesi, Tahsisat Yükümlülük Sisteminin oluşturulması ve Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sisteminin geliştirilmesine ilişkin faaliyetler sürdürülecektir.

- **Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi Direktifinin Aktarımı Projesi**

Projenin resmî olarak başlatılması, proje ekibinin oluşturulması ve ayrıntılı uygulama takviminin hazırlanması beklenmektedir. Uygulama takvimine bağlı olarak Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi mevzuatı ile ulusal mevzuat arasındaki boşlukların belirlenmesi, mevzuat uyum yol haritasının hazırlanması, ücretsiz tahsisat ve piyasa istikrar rezervine ilişkin teknik çalışmalar ile kapasite geliştirme faaliyetlerine başlanması öngörülmektedir.

- **Karbon Fiyatlandırmasına Hazırlık: Emisyon Yoğun Sanayi Sektörlerinde Emisyon Raporlama ve Fiyatlandırma Hazırlığının Desteklenmesi Projesi (Fit for Carbon Pricing)**

Türkiye ve Brezilya’da yürütölmesi planlanan proje ile kamu ve özel sektörün Emisyon Ticaret Sistemi, izleme, raporlama ve doğrulama, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasına hazırlık ve sanayinin karbonsuzlaştırılması alanlarındaki kapasitesinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Temmuz-Aralık döneminde projenin koordinasyon yapısının, çalışma planının ve faaliyet takviminin oluşturulması; demir-çelik ve alüminyum başta olmak üzere emisyon yoğun sektörlerle yönelik teknik çalışma, kapasite geliştirme ve paydaş istişarelerinin başlatılması beklenmektedir. Projenin 48 ay süreyle yürütölmesi planlanmaktadır.

- **Yapay Zekâ Tabanlı Mikroekonomik Karbon Piyasası Modeli ve Karar Destek Sistemi Projesi**

Projenin başlatılmasına yönelik hazırlıkların yürütölmesi ve Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi kapsamında karbon fiyatı, tahsisat ihtiyacı ve farklı politika seçeneklerinin etkilerini veri temelli olarak değerlendirecek yapay zekâ destekli bir karar destek sisteminin geliştirilmesi planlanmaktadır. Sistem aracılığıyla ulusal ve uluslararası karbon piyasası verilerinin bütünleştirilmesi, karbon fiyatı projeksiyonlarının üretilmesi ve farklı senaryoların sektörler ile tesisler üzerindeki etkilerinin karşılaştırmalı olarak analiz edilmesi öngörülmektedir.

- **BMİDÇS Raporlarının Hazırlanması Projesi**

Ülkemizin ortak Dokuzuncu Ulusal Bildirim (9NC) İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu (2 BTR) hazırlanarak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi’ne sunulması planlanmaktadır.

Bunun yanında proje ile birlikte söz konusu raporlarda bulunan eksikliklerin giderilmesine yönelik raporlama çalışmaları devam ettirilecektir.

- **Raporlama Kapasitesinin Arttırılması Projesi**

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşmasına taraf olarak Türkiye, sözleşme altında yer alan şeffaflık konusunda Ulusal Bildirimini (dört yılda bir) ve İki Yıllık Şeffaflık Raporunu sunmakla yükümlüdür. Söz konusu raporları hazırlarken ulusal kapasitemizin arttırılması, raporlama unsurlarının geliştirilmesi ve uzmanların kapasitesinin arttırılması amacıyla proje uygulanacaktır. Söz konusu projenin açılış toplantısı yıl sonunda yapılması beklenmektedir.

Proje, sektörel iklimle ilgili verilerin izlenmesi, raporlanması, doğrulanması, yaygınlaştırılması ve sürdürülebilirliğine yönelik kurumsal düzenlemeleri güçlendirecektir. Proje, mevcut sera gazı (GHG) envanter sistemine ilişkin bir boşluk analizi yapacak, sera gazı veri toplama sistemlerini iyileştirecek ve BTR kapsamında Ortak Raporlama Tablolarına (CRT) dayalı olarak Ulusal Envanter 'in hazırlanmasına yönelik paydaşların teknik kapasitelerini artıracaktır.

- **İklim Değişikliği Konusunda Küresel Çabaların Desteklenmesi İçin Ulusal Durum Değerlendirmesi Sistemi Geliştirilmesi Projesi**

Proje, IPA III kapsamında yürütülecek olup Paris Anlaşması kapsamındaki küresel durum değerlendirmesi süreciyle ilişkilendirilecek bir Ulusal Durum Değerlendirmesi Sistemi Mimarisi geliştirerek, uygulamadaki kurumsal kapasiteyi artırmayı amaçlamaktadır.

Proje henüz başlamamış olup 2026 yılının ikinci yarısında ihale değerlendirme çalışmaları yürütülecektir. Projenin 2027 yılında başlaması öngörülmektedir.

- **Gübre Sektörünün Dekarbonizasyonu Projesi**

Başkanlığımızın faydalanıcısı olduğu ve UNDP tarafından yürütülen proje ile Türkiye gübre sektörünün karbonsuzlaştırılmasına yönelik yol haritası çıkarılması amaçlanmaktadır. Proje 2026 yılının Mart ayında başlamış olup 2027 yılının Temmuz ayında projenin tamamlanması hedeflenmektedir.

- **Türkiye’de Yerel İklim Eylemi için AB Ortaklığı Projesi (IPA-3)**

Proje kapsamında; iklim risk değerlendirmeleri, 6 pilot ilin YİDEP çalışmaları, karar destek araçları, farkındalık ve kapasite geliştirme faaliyetleri ile hibe alan projelerin izleme çalışmalarına devam edilecektir.

- **Türkiye’nin Çimento Sektöründe Karbonsuzlaştırılmasının Geliştirilmesi Projesi**

Proje teklifinin MAF Sekreteryası tarafından uygun bulunmasını müteakip, 2026 yılı ikinci yarısında uygulama aşamasına geçilerek pilot uygulamalar, teknik destek faaliyetleri ve yatırım hazırlık çalışmalarının başlatılması öngörülmektedir.

- **Karbon Yakalama ve Depolama Direktifinin Aktarılması için Teknik Yardım Projesi**

IPA III Programı kapsamında, Karbon Yakalama ve Depolama (Carbon Capture and Storage-CCS) alanında Avrupa Birliği müktesebatına uyumun desteklenmesi amacıyla yürütülmesi planlanan teknik yardım projesine ilişkin hazırlık çalışmaları sürdürülmüştür. 2026 yılı son çeyreğinde projenin ihale sürecinin başlatılması ve teknik yardım hizmeti sağlayıcısının belirlenmesine yönelik çalışmaların yürütülmesi öngörülmektedir.

- **Türkiye Çimento Sektöründe CCUS Kullanımı İçin Çerçeve Oluşturulmasına Yönelik Teknik Destek Projesi**

Başkanlığımızın faydalanıcısı olduğu, İklim Kulübü Küresel Eşleştirme Platformu (Global Matchmaking Platform-GMP) kapsamında Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) tarafından yürütülen ve Türkiye çimento sektöründe Karbon Yakalama, Kullanım ve Depolama (Carbon Capture, Utilisation and Storage-CCUS) uygulamalarına yönelik çerçevenin oluşturulmasını amaçlayan Teknik Destek Projesi kapsamında, 2026 yılı ikinci yarısında danışman firmanın belirlenmesini müteakip açılış toplantısının gerçekleştirilmesi, başlangıç raporu, kıyaslama çalışması ve boşluk analizi raporunun hazırlanmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi öngörülmektedir.

- **Türkiye Demir-Çelik Sektöründe Hidrojen Projesi**

Başkanlığımızın faydalanıcısı olduğu, İklim Kulübü Küresel Eşleştirme Platformu (Global Matchmaking Platform-GMP) kapsamında Dünya Bankası desteğiyle yürütülen proje çerçevesinde, Başkanlığımız ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının katılımıyla başlangıç toplantısı gerçekleştirilmiş, proje şartnamesinin hazırlanmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır. 2026 yılı ikinci yarısında proje şartnamesinin tamamlanması, danışmanlık hizmeti alım sürecinin başlatılması ve proje faaliyetlerinin hayata geçirilmesine yönelik hazırlık çalışmalarının sürdürülmesi öngörülmektedir.

2.2.3. Mevzuat Çalışmaları

- Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmeliğinin yayınlanması ve pilot uygulama döneminin başlatılmasına yönelik mevzuat altyapısının tamamlanması beklenmektedir.
- Karbon Kredilendirme ve Denkleştirme Yönetmeliği Taslağına ilişkin görüşlerin değerlendirilerek çalışmaların tamamlanması ve Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi planlanmaktadır.
- Yönetmeliklerin yürürlüğe girmesini takiben tahsisat, yükümlülük, piyasa işleyişi, kayıt, denkleştirme, doğrulama ve uygulama süreçlerine ilişkin gerekli Karbon Piyasası Kurulu kararları, teknik düzenlemeler ve uygulama rehberlerinin hazırlanması öngörülmektedir.
- Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları Hakkında Yönetmeliğinin yayımlanarak yürürlüğe girmesi beklenmektedir.
- Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmeliğinin yayımlanarak yürürlüğe girmesi beklenmektedir.
- İklim Değişikliği Denetim Yönetmeliği Taslağı çalışmalarının tamamlanması beklenmektedir.
- İklim Gelirlerinin Takip ve Tahsili ile Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanımı Hakkında Yönetmelik taslağı çalışmalarının tamamlanması ve Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi beklenmektedir.
- İklim Değişikliği Başkanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği taslağı çalışmalarının tamamlanması beklenmektedir.

- Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Taslağı çalışmalarının tamamlanması beklenmektedir.
- Türkiye'nin iklim değişikliği kaynaklı karşılaşacağı tehlike ve risklerin en yüksek doğrulukla tespit edilerek belirsizliğin kaldırılması ve gerçekleştirilecek iklim risk değerlendirmesi analizleri için doğru ve güvenilir bir bilimsel temelin sağlanması amacıyla iklim projeksiyonları çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma kapsamında, IPCC Eşleştirilmiş Model Karşılaştırma Projesi Aşama 6 (CMIP6) doğrultusunda güncellenen ve Türkiye'nin bulunduğu coğrafyayı en iyi şekilde yansıtan küresel iklim modelleri seçilmiştir. Seçilen modeller kullanılarak IPCC 6. Değerlendirme Raporu doğrultusunda güncellenen Ortak Sosyo-Ekonomik Rotalar (SSP) senaryoları doğrultusunda SSP2-4.5 ve SSP5-8.5 senaryoları olmak üzere iki senaryo özelinde 3 kilometre çözünürlükte 2100 yılına kadar Türkiye'nin iklim projeksiyonları gerçekleştirilmiştir. Bahse konu iklim projeksiyonu verilerinin bilimsel, teknik ve politika geliştirme amaçlarıyla kullanılmak üzere güvenli, izlenebilir ve kontrollü bir biçimde erişime açılmasına, sunulmasına ve dağıtılmasına ilişkin usul ve esaslar ile stratejik hassasiyet ve ulusal güvenlik boyutu taşıyan verilerin sınıflandırılmasına ve korunmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla İklim Projeksiyonları Verilerine Erişim ve Kullanımına İlişkin Yönerge Taslağı hazırlanmış olup yürürlüğe girmesi planlanmaktadır.

3. EKLER

BÜTÇE GİDERLERİNİN GELİŞİMİ

Bütçe Yılı:	2026
Kurum Adı:	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

EKONOMİK	2025 GERÇEKLEŞME TOPLAMI	2026 BAŞLANGIÇ ÖĞENEĞİ	OCAK GERÇEKLEŞME		ŞUBAT GERÇEKLEŞME		MART GERÇEKLEŞME		NİSAN GERÇEKLEŞME		MAYIS GERÇEKLEŞME		HAZİRAN GERÇEKLEŞME		OCAK-HAZİRAN GERÇEKLEŞME TOPLAMI		ARTIŞ ORANI * (%)	OCAK-HAZİRAN GERÇEK. ORANI ** (%)		2026 YILSONU GERÇEKLEŞME TAHMİNİ
			2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026	2025	2026		2025	2026	
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	369.424.556	563.370.000	11.052.116	79.836.237	15.765.660	19.130.330	24.019.693	18.527.101	13.109.310	22.955.464	23.092.521	1.893.156.876	12.955.181	3.556.084.984	99.994.481	5.589.690.991	5.490,00	27,07	992,19	643.208.475
01 - PERSONEL GİDERLERİ	120.441.798	167.979.000	9.193.678	20.089.276	12.869.439	13.583.519	8.806.248	13.556.534	8.776.043	13.645.605	9.885.996	13.648.846	9.428.613	14.913.110	58.960.017	89.436.891	51,69	48,95	53,24	220.891.000
01.01 - MEMURLAR	98.106.351	136.506.000	7.346.728	16.414.387	10.359.355	11.119.711	7.072.893	12.796.893	7.060.318	12.997.321	8.170.271	13.000.561	7.712.888	14.452.656	47.722.501	80.781.529	69,27	48,64	59,18	200.131.000
01.02 - SÖZLEŞMELİ PERSONEL	22.265.596	31.473.000	1.846.900	3.674.890	2.510.084	2.463.808	1.733.355	759.641	1.715.725	648.284	1.715.725	648.284	1.715.725	460.455	11.237.515	8.655.362	-22,98	50,47	27,50	20.760.000
01.04 - GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR	69.851	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0
02 - SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET P	12.341.233	17.386.000	997.845	2.066.745	1.365.029	1.438.263	941.687	1.408.804	940.656	1.422.194	1.026.707	1.439.832	990.603	1.536.330	6.262.526	9.312.168	48,70	50,74	53,56	23.225.000
02.01 - MEMURLAR	9.812.762	13.763.000	754.463	1.649.965	1.074.937	1.155.064	731.568	1.325.283	732.914	1.345.976	818.966	1.363.614	782.861	1.482.834	4.895.708	8.322.736	70,00	49,89	60,47	20.765.000
02.02 - SÖZLEŞMELİ PERSONEL	2.528.472	3.623.000	243.382	416.780	290.092	283.199	210.119	83.521	207.742	76.218	207.742	76.218	207.742	53.495	1.366.818	989.432	-27,61	54,06	27,31	2.460.000
03 - MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	166.184.784	226.918.000	860.593	664.243	1.531.192	4.108.548	2.645.017	3.561.763	2.769.444	4.781.097	2.285.837	1.877.685.198	2.455.965	3.539.635.544	12.548.049	5.430.436.392	43.177,14	7,55	2.393,13	233.849.475
03.02 - TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	5.267.103	28.385.000	148.946	146.766	138.406	256.616	843.938	199.534	78.773	853.165	78.035	489.912	662.978	879.617	1.951.076	2.825.610	44,82	37,04	9,95	15.325.000
03.03 - YOLLUKLAR	15.685.154	22.439.000	82.619	457.164	242.274	1.003.660	394.745	1.126.244	972.502	1.535.564	653.243	2.306.467	299.891	1.987.498	2.645.274	8.416.598	218,17	16,86	37,51	40.742.475
03.04 - GÖREV GİDERLERİ	0	854.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	500.000
03.05 - HİZMET ALIMLARI	140.278.627	165.804.000	629.028	56.113	1.150.513	2.310.109	1.361.999	1.949.925	1.691.571	2.295.265	1.768.119	1.874.668.606	1.371.282	3.536.444.145	7.472.513	5.417.724.163	72.402,04	5,33	3.267,55	167.846.000
03.06 - TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	240.572	427.000	0	0	0	0	0	0	0	0	30.000	0	56.000	0	86.000	0	0,00	35,75	0,00	427.000
03.07 - MENKUL MAL,GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	4.119.733	7.121.000	0	4.200	0	538.163	44.334	286.060	26.598	97.102	756.440	220.213	65.814	201.187	393.186	1.346.925	242,57	9,54	18,91	7.121.000
03.08 - GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	593.595	1.888.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	123.096	0	123.096	0,00	0,00	6,52	1.888.000
05 - CARİ TRANSFERLER	15.172.435	24.711.000	0	18.460	0	0	11.626.742	0	623.167	0	412.000	383.000	80.000	0	12.741.909	401.460	-96,85	83,98	1,62	19.150.000
05.03 - KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	911.000	1.177.000	0	0	0	0	0	0	0	0	412.000	383.000	80.000	0	492.000	383.000	-22,15	54,01	32,54	1.177.000
05.06 - YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	14.261.435	23.534.000	0	18.460	0	0	11.626.742	0	623.167	0	0	0	0	0	12.249.909	18.460	-99,85	85,90	0,08	17.973.000
06 - SERMAYE GİDERLERİ	2.684.307	20.000.000	0	0	0	0	0	0	0	3.106.568	0	0	0	0	0	3.106.568	0,00	0,00	15,53	20.000.000
06.01 - MAMUL MAL ALIMLARI	2.684.307	5.000.000	0	0	0	0	0	0	0	3.106.568	0	0	0	0	0	3.106.568	0,00	0,00	62,13	5.000.000
06.03 - GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	0	15.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	15.000.000
07 - SERMAYE TRANSFERLERİ	52.599.999	96.376.000	0	56.997.512	0	0	0	0	0	0	9.481.981	0	0	0	9.481.981	56.997.512	501,11	18,03	59,14	126.093.000
07.01 - KURUM, İŞLETME ve HANE HALKINA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ	52.599.999	96.376.000	0	56.997.512	0	0	0	0	0	0	9.481.981	0	0	0	9.481.981	56.997.512	501,11	18,03	59,14	126.093.000
08 - BORÇ VERME	0	10.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0
08.01 - YURTİCİ BORÇ VERME	0	10.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0

